

زندگانی

۱۸۸۰-۱۷۹۱

سایلانان اثرلر
بکوش: مشهد قل قزل

الحمد لله رب العالمين

زینهاری

۱۷۹۱-۱۸۸۰

سایلنان اثرلر

بکوشش شهد قل قزل

زینهاری ، عبدالرحیم ، ۱۱۷۰-۱۳۵۹	سروشناسه :
زینهاری ۱۷۹۱-۱۸۸۰ به کوشش مشهد قلی قزل	عنوان و نام پدیدآور :
تهران : رویداد ، ۱۳۸۹	مشخصات نشر :
۷۹ ص	مشخصات ظاهری :
978-600-5888-06-7	شابک :
فیبا	و ضیعت فهرست نویسی :
ترکی	یادداشت :
پشت جلد به انگلیسی : Mashed Guly Ghezel/Divan of ZINHARI	یادداشت :
شعر ترکی - ایران - قرن ۱۴	موضوع :
قزل.قلی ، ۱۳۳۰- گردآورنده	شناسه افزوده :
PL۳۱۴/ج۶۹-۱۳۸۹	رده بندی کنگره :
۸۹۴/۳۶۱	رده بندی دیوی :
۲۰۸۰۴۷۳	شماره کتابشناسی ملی :

شناسنامه کتاب:

عنوان :	زینهاری
تألیف :	مشهد قلی قزل
تایپ و صفحه آرایی:	شفاء الدین قزل ، سعیده گنجی
ویرایش	محمد امین بهلوان زاده
طرح جلد:	سعیده حضوری
تیراز:	۵۰۰ جلد
نوبت و سال چاپ:	اول - ۱۳۸۹
قیمت:	۲۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۶ - ۵۶۸۶ - ۰۶ - ۷
ناشر:	چاپ و نشر رویداد - ۰۹۱۲۳۰۸۵۰۴ - تهران ص پ ۱۴۱۵۵/۱۶۱۳

فُرست

۵	مقدمه ناشر.....
۶	زینهاری حقدا غیسغا ماغلومات.....
۸	زینهاری حقدا سوز.....
۱۱	عقل هوشى ياغشى دير.....
۱۳	باسىپ گىدىن ايزلارىنگدان.....
۱۴	داش لارىنگ باردىر.....
۱۵	بىر شاد بولۇپ غالسانگ نادر؟.....
۱۶	سىنده دىر.....
۱۷	عقل هوشلارى.....
۱۸	مېھمان گلن دير.....
۲۰	بوخارادا دير.....
۲۱	غانما پتىشىدىك.....
۲۲	پاندىيم، ياران لار.....
۲۴	گلن دونيا.....
۲۵	پول بولسا.....
۲۶	رشيد صوفى.....
۲۷	مازانى بىلر.....
۲۸	بوز خيالدىر يارانلار.....

۲۹	شاد يرينگى گورمههديم
۳۱	سوزه باقا
۳۲	شيطانيڭ بويونون دۈلى
۳۳	آيا منگزديم
۳۴	آى بىلە يلىندان گىتدى
۳۵	قالىپ بارادىر
۳۶	پتن بارمى؟
۳۷	پوشمان ادرسەن
۳۸	ساچىپ بولماز
۳۹	بىلمە دى
۴۰	باردىر
۴۱	گىدەريس
۴۲	بارىپ دىر
۴۳	جوشدى، غالمادى
۴۴	چاقى بولمادى
۴۵	قيامات غولاي گلنده
۴۶	چول يerde غالانا منگزار
۴۷	گوالىك سانگا
۴۸	دوشانىنگ غورسون
۴۹	داردىر، آخونىم
۵۰	اتمه جك يالى

۵۱	قصد ادر جانا، گوروونه
۵۲	رنگ گلدي
۵۳	آهي - زار گلر
۵۴	محنث نگ ادن ايشي گرکمز
۵۵	ياتان شيره آخونيم
۵۹	بار بولار سن
۶۰	سیرانا منگرشن
۶۱	يول لارينگ سينينگ
۶۲	بادچا بولمادي
۶۳	گوکناري ۱
۶۴	حق کلامي تيل لرينده
۶۵	عيپ دير
۶۶	چابان يالي
۶۷	گمان ايله مه
۶۸	داش قايسيديرس؟
۷۰	اگلنمز
۷۱	يوکونگ يتردينگ
۷۲	نيسلار سن؟
۷۳	كونه دونونگ ايچنده
۷۴	بال گلر
۷۵	غالماجاق

۷۶	داد بسولار
۷۷	دل آزار

مقدمه ناشر

عبدالرحیم زینهاری در سال ۱۷۹۱ در لباب ، در روستای حسن‌مسنگلی در خانواده با سواد متولد می شود. پدرش پولاد بابا از افراد باسواد و روشنفکر دوران خود بوده است. به روایتی پولاد بابا در مدرسه ادریس بابا با مختوم قلی فراغی ، شاعر نام آور ترکمن همکلاس بوده و درس خوانده است . پولاد بابا پس از فراغت از تحصیل در

روستای حسن منگلی سکونت گزیده و مدرسه ای را نیز افتتاح می نماید.

زینهاری نیز مثل مختوم قلی از همان ابتدا آموزش ابتدایی رانزد پدر آموخته و خواندن و نوشتن را یادگرفته است . ولی متأسفانه بعدا به تحصیلات خود ادامه نداده و بکار آهنگری روی می آورد.

زینهاری برای خدمت به بشریت و همنوع تلاش زیاد کرده و مردم با اعلام رضایت اورا ملارحیم - استارحیم صدا می کردند.

زینهاری با شاعر نام دار هم عصر خود ((الله قلی الهی)) ارتباط نزدیکی داشته است . اشعار معروف زینهاری می توان «الله دییپ یاتان بارمی»، «گلن دنیا»، «آخونیم»، «بیلتمدی»، «که بیشتر در رابطه با مسائل اجتماعی و سیاسی عصر خود می باشد را نام برد.

زینهاری در سال ۱۸۸۶ میلادی به دنیا بقی شتافته است.

مجموعه اشعار زینهاری به همت دوست فاضل و فرهیخته جناب آقا مشهد قلی قزل تدوین و بدست چاپ سپرده شده است

ماجد صفری

مدیر انتشارات رویداد

زینهاری حقدا غیسغا ماغلومات

عبدالرحیم زینهاری لباب ولايت نینگ خالاج رایونینگ اسن منگلی اوپاسیندا ۱۷۹۱
نجی يىلدا بير سوادلى آدمينگ ماشغالاسیندا دنيا اينيار.

عطاسى پولادبابا اوز دورزنىنگ سوادلى و تائيمال آدام لارىندان بولوب دور. پولادبابا
تركمەن نىنگ مشهور شاهيرى مختوم قلى فراغى بىلن ادرىس بابا مدرسه سىنده بىله
اوقياب دير. پولادبابا اوز دورزنىنگ عقللى-پايغاسلى آدام لارى بىلن يېغى آرا غاتناشيق
ساقلاب دير.

پولادبابا نك اوقووى بير چىنه باراندان سونگرا اسن (حسن) منگلا گلىپ اوول يerde بير
مدرسه آچىپ دير. زینهارى دا مختومقلى يالى ايلكى باشلانقىچ اوقوى آتاسىندان اورەنپ
دير.

يونه اوول سونگرا اوز اوقوينا دوام اتدىرمانى دىم اوستا چىلىق بىلن مشغۇل بولوب دير.
پولادبابا آرادان چىقاندان سونگرا اونگاشوق اونگالغا ايمىقلى اونونگ باشينا دوشىپ دير.
غاؤى اونگوب دوران ماشغالانگ ياغدابى يەسىلىپ دير. زینهارى نك عبدالستار دىبىن دوغانى
بولوب دور. زینهارى دان راضىيە آدلى بير غىز و جماقلى آدلى بير اوغول بولوب دور.
زینهارى داعطاسى يالى ايل خالقه قوللىق اتمىكى اونگات گورىپ دير شول سىبابلى ده
ايل آراسىندادا اولى حورماتا اىه بولوب دير. ايل-گون اونينگ آدینى ملا رحيم و استا رحيم
دېپ توتوب دورلار. عبدالرحيم زینهارى اوز دورىندە ياشان بللى شاهير الله قلى الھى بىلن
ياقين آرا غاتناشيق ساقلاپ دير.

زینهارى نىنگ بللى قوشى لارىندان: «الله دېپ يانان بارمى؟»

دېنېهارى

«گلن دنيا»، «بىلەمەدى»، «بوخاردادىر» و باشقا بىر ناچەسىنى آد توتسا بولار، بۇ قوشقى لارينگ كۆپىسىدە زينهارى اوز دورىنداكى اجتماعى و سىياسى ياغدایلارى تانقىتلايدار، زينهارى سويگى حاقدا هم آزدا - كأندە قوشقى يازىپ ياغشى گۈزلەرى اوپ دىير.

زينهارى: «ياندىم يارانلار»، «آيه منگىزەدىم»، «دنىا، سىننگ شاد يرینىڭنى گورمه- دىم»، «يتشدىك» يالى غوشقى لارىندا اوز شخصى ماشغالا دورموشى حاقدا سوز أچىپ دىير.

زينهارىنگ دورىنده خلچ بوخارا اميرلىكىننگ قول آستىندا مىش. شول سىاپلى شاهىر اوز «بوخاردادىر» دىيىن قوشقى سىندا بىر طاراپدان بوخارا دىنننگ مرکزى و قاضى كلان لارينگ اورون آلان يرى، بىر طاراپدان بولسا سودا مرکزى زينهارى دىيىر آيلار أوتار

بىر سودا دىير اويناپ اوتار

ارزان آلىپ فمات ساتار

نايىنصالار بوخاردادىر

دىمك بىلن بوخارانگ تاجىرىنى انصافسىز دىيىپ يازغاريدار، بوقوشقىنى اوقان آدام زينهارىنگ ناھىللە دئوردە ياشان دىغنا آنىق گۈز يىتىرىپ بىلر، اينگ سونگى زينهارى 1886 بىلەمەدى بىر عصىرا غولاي ياشاپ دونيا دان اوتيار، ايمانى همراه، ياتان يرى ياغتى بولسون.

مشهد قلى قىل

تاس بير عصر ياشان کلاسيك شاهيريمز زينهاري نينگ عمرى دوره ديجى ليگى اوغوردا شوكتابدا ممكين چليك بولمادى. قىسقاجا معلوماتى بىلن اونگمالى بوليارس. اونينگ ادبى ميراثينا آزدا-كاندا گوز بتربىپ بها برمگى، سيزينگ اوزينگره قوبىارس. شاهير تخمينا ۱۷۹۱ نجى ميلادى بىلەندا حاضركى خالاج باخشىنىنگ حسن منگلى اويا سيندا دوغولوپ دير. آدى عبدالرحيم اكنى. دميرچى اوستادىغى اوچىن يورگىنلى آدى اوستا رحيم بولوپدير.

اونى غارران چاغى گورن آدام لاردان - ۱۹۴۰ نجى بىلدا يتمش سكىز ياشلى صفرگلدى نظر اوغلوندان توغانسان سكىز ياشلى اوغسلطان كريم عيالىندان آلينان معلومات لار شاهيرينگ موجەسى كىچى راك آدام ديفنى، ساققالينىنگ آزرافق ديفنى، اديم غيليمنى، توغانسان ياشا يتىپ، ۱۸۸ نجى بىل لاردا دنيا دان اوتن دىگى بىلەنيار. اوستا رحيم نىڭ شاگىردىرى كوب بولوپ دير. او لارينگ بىرىنه اوستا آچىل دىيليان اكنى. اول سوادلى. خليفاسينا وفالى بولوپ دير. شاهيرينگ قوشقى غزل لارىنى گوچرىپ بريان ميش.

اوستا آچىل آخون لار تىجرە سيندن، اونونك آدېنى (آچىل لاپاق) دىبىام (دىپپ هم) توتوب دىرلار. شاهيرينگ (ميهمان گلن دير) شغرينده آغازاليان ايشا بالاردان جبر گورىپ، حسن منگلا گوچىپ گلن اكنى. اوستا صفر دىيان شاگىردى پاتا آلمان اوز باشينا يىشلاب باشلاب دير.

دزهارى

سبابى زينهارى اوونگا: (اوراق، پیچاق یاساب ساتیپر) دېپپ روعصات (رخست) بىن

اکنى

اوستا رحيم نگ اوونگا برگى سى بولوپ واغتىندا اوزلېپ بىلمانى اوچىن اوستىينا
ياساوىل اىبرىپ دير. (بادچە بولمادى) شغرى شوندا دوراپ دير.

زينهارى نىنگ بىلە كى شاگىدرلى اوستا داودىقلى، غوبا طواق بولوپ دير. اوستا
داودىقلى حاضركى قىز آياق اوپاسىندا ياشاب أوتىپ دير.

اوغول لارى اوستا حاتى بىلن اوستا محمدىقى اوپانىنگ بىللى دمرچى لرى مىش. اوستا
محمد قلى نىنگ ايکى اوغلۇ شوواعىت شول اوپانىنگ دمير اوستاسى. بىر آغىتىيفى
اوستا داودىقلى نىنگ آدىنى گوءتىيار. باشنا اوغوردان ايشلەسەدە دميردن خايارلى.

اوستا رحيم ميلتىق (تفنگ) ياساپدىر. اوستا رحيم نگ قولپى، دمير قدىسم قولپ
لار اوپىردى بويىردى ساقلانىپ قالىپدىر. اولارىنگ اوتوران اورىمىنە «اوستالار اوپاسى» ھم
دييارلى.

قولهان سواتلى حوجە قلى باباخان زينهارى نىنگ غول يازماسىنى (اوستا آچىلىنگ
گۈچۈرپ بىنى) ھم اوقاپ بىردى دېپپ، يوسف آغا آيتدى. اول غول يازما اوونگ اوغلان-
لارينا غالان، اوئار «عربى كىتابى» ساقلا مادان غورقوپ، اودا ياقىپ دىرارلار.

آيدىلىشىنا گورا، ۷۳نجى يىل لارىنگ حاراسادى خدارلى، باشغا غول يازمالارىنگ آراسىدا،
زينهارى نگ ھم غاتى كان كىتابى يوق ادىلن بولمالى. يوغسام ۹۰ يىل عمر سورن
شاهيرىنگ اثرلىرى بىلە آزبوجمالى داؤل مىكا دىيارىن.
خالاجلى نقاش خدای بىردى محمدوف شاهيرىنگ پارتىرسىنى دورتدى.

زىست‌هارى

اوستا رحیم اسن منگلی اروغونینگ بگ لر تیره سیندن

اکنسى .

ياغىمىر پىرقلى

عقل هوشی یاغشی دیر

بیر یاغشی خاتین بنگ آیدسام واصبی نی،
 اول باتدا عقل هوشی یاغشی دیر.
 سر انجمام لی بولان قوشی یاغشی دیر.
 اور گنج آلامسینا منگزار یانگاغی،
 فاش لاری کمان دیر، بادام قساباغی،
 چاهمی زنخدان دیر قرمز دوداغی،
 گوهردن دوزیلن دیشی یاغشی دیر.
 شوم رقیب دان دولاب اوتر یوزینی،
 نامحرم دن پنهان تو تار او زینی،
 دوش - یانگا قاراییپ دیکمزم گوزینی،
 هر دلسردن گوزی - قاشی یاغشی دیر.
 ساللاندا روان بولار یول لاری
 لب او زادیپ سورمالی دیر بال لاری،
 چین یاغشی نیگ نازلری هم او م بولار،
 هر بیبر سوزی آنچه دردهام بولار،
 سوزله شنده، کونگلم سیرینی بیلر،
 طاغامیندان قندینگ مازاسی گلر،
 یوزی منگزار غان سپیلن غارلارا،
 بر نیچه لر یتمز آنداق یارلارا
 بیشیرن نعمتی، آشی یاغشی دیر
 نازنین ده شوندای کیشی یاغشی دیر.
 یانگاک لاری منگزار آلمـا - نارلارا،
 واغتینگی خوش ادر قیش و یازلاری،
 مونگ تومن لیگ بولار هر بیر ناز لری،
 آنینگ همه ادین ایشی یاغشی دیر.
 غورات^۱ بولار اوی لری نینگ ساز لاری،

^۱ غورات: جانی ساغ ساز ایشله میان، آباد ساغدین غور بهل

زینهاری

زینهاری دیر، بولسا قولسونگدا زری،
شول بولار دنیانینگ زینت لی یری
هر ییگیدینگ بولسا یاغشی دلبری،
بیلسنگ آئینگ یاشان یاشی یاغشی دیر

باسیپ گیدن ایزلارينگدان

باسیپ گیدن ایزلارينگدان! چوخ ادبلى تيزلارينگدان سندن مانگا سُتم يتر، زنخدان لى يوزلرينگدن سن- سن گوزل لرينج خاني، قارا قاشلى گوزلرينگدن. سير اده لى باغا بىلە، طوطى كىبى سوزلرينگدن. مونچا كويدىرمە گىين يىزى، يوز كىشمە نازلرينگدن.	آيسلانسين جهان گوزلى بهانگ يتىز، بىرسە پولى، مىزگان لارىنگ جاندان أوتر، گىل، ايندى نقابىنگ گۈئىر، مونچا غىناماغىن جانى، مىزگان تىيغ نگ دۆكىر غانى، صبا گلىنىڭ گولە- گولە، آوازىنىڭ منگىزار بىلە، زينهارى دىسیر آيتدىم سوزى، بار گوزلە برمن سىزى،
---	---

داش لارىنگ باردىر

آطلازدان دولانان داش لارىنگ باردىر.
 مارال كىسى بويون باشلارىنگ باردىر.
 صحبتىنگىدە بازلازىنگىز اوپتايور،
 گلن لره دملائى آش لارىنگ باردىر.
 غاوى سەن دنيانىنگ ملكى - زرىندىن،
 آغدارلىپ يانمالى چاش لارىنگ باردىر.
 دنيانىنگ گوزلىن سەندىن آيلاسما،
 آلمالى انارلى دوش لرينىڭ باردىر.
 بارچالار آرزودا گۈرمىگە سىزى،
 گوهردن دوزىلەن ديش لرينىڭ باردىر.
 نىچانى منگىزتىدىنگ يانان كل لره،
 سنبىل لار سېيلەن ساج لارىنگ باردىر.
 بارچا يىتر زىخданلى بال لارىنگ،
 سرمە لر تارتىلان قاش لارىنگ باردىر.
 بىر نىچە فقىيرى تالادىنگ، آلدىنگ،
 دنيا بىلەن كۈنگل خوش لارىنگ باردىر.

نازلى دلىرى، سانگا دوغريم سوزله سەم،
 دست - پايىنگ، دال گىردىنگە گوزلە سەم،
 آغىر لاچىن كىسى گۈزۈنگ يايتساپور،
 مىدام غازانىنگىزدا پالاۋ غايابىبور،
 سنى گورن گچىر عقلى - سرىندىن،
 چىمىلغان يورغانىنگ قۇويىنگ پېرىندىن،
 آما زىخدان دان آلىپ بولىلاسا،
 آق گۈسينىڭ اوستىنە چىكىپ يايلاسا،
 بىرنىچە خوش سۈزلەپ بازلادىنگ بىزى،
 حال - حال دىر يوزلىرىنگ دوداق قرمىزى،
 نىچانى گوتىرىدىنگ الدن ال لره،
 يوزىنگ اوغىتار تر آچىلان كل لره،
 كونگلىنگىدە باردىر - لا نىچە آل لارىنگ،
 آق يوزىنگىدە پىوستە دىر حال لارىنگ،
 زىنهارى دىر، مشھور دنياده بولدونگ
 نىچانى، ناز ايلەپ، غۇيتنىڭا سالدىنگ،

زینهاری

بیر شاد بولوب غالسانگ نادر؟

بیرشاد بولوب غالسانگ نادر?
سوزه قولاق سالسانگ نادر?
آیریلديم صبرى- قراردان،
سينانگ بندىن بولسنىڭ نادر؟
اودلار سالدىنگ شىرىن جانى،
سنم لىلى بولسانگ نادر؟
 يولونگدا ديرباشىم، مالىيم،
بىر سوز خبر السانگ نادر؟
گل عمرىنگى اتمە ضايانا،
آل بايىما گلىسىنگ نادر؟
آرزويم، آرمائىم سىنده
بىرجه گوزلاپ گولسنىڭ نادر؟
گورماگە محتاج دىدارى،
اخلاصىمى بىلىسىنگ نادر؟

نازلى دلبر، آشاق باقما،
دردىلى جانى اودا باقما،
گىتدىم ايمىدى اختياردان،
امىدىم بار غوشانارдан،
دېش لرينىڭ عجب دوردانە،
منگە دىم گوپما مجنونا،
كونگلىمەدە بار يوز خىالىم،
گىچە- گوندىز تىڭدىر حالىم،
رحم ايلاگىل من گدایا،
منگىزاب شونققارا، ھمايانا،
عاشق لارىنىڭ اودى مندە،
بولام گل يوزىنگە بىنده،
زىنەهارى دىبىر چكدىم زارى،
حاساب اتمن اوزگە يارى،

سنده دیر

بار گوزلینگ خوشرفتاری سنده دیر.
 چمن لرینگ نوبهاری سنده دیر.
 سن-سن منینگ یورگیمده میداریم،
 جسدیم قوواتی، زوری سنده دیر.
 مقصدیم سنده دیر، غیناما جانی،
 پریزادینگ زلفی تاری سنده دیر.
 حسنونگیز آی- گوندن آلار- لا پاجی،
 گورن لرینگ انتظاری سنده دیر.
 بو جانینگ شهدینه اویون لار سالدی،
 یوسفنگ حوسنونبینگ باری سنده دیر.
 گون- گوندن ایل لرده مشهور بولوب سن،
 قند، عاسال، شکرینگ باری سنده دیر.
 سالماغین سیناما توکنمز داغی،
 بهشتینگ الماسی، ناری سنده دیر.

غولاق سالیپ، اشیت، عرض- دادیما،
 گیجه- گوندیز دوشیدینگ منینگ یادیما،
 عشقینگدا قالمادی نامیسم- عاریم،
 اشیتگیل سوزیم نی، سویگلی باریم،
 فهم ایله سنگ، بی پایان دیر بو پانی،
 اشیتگیل عرضیم نی، گوزل لر خانی،
 باشینگا گهیه نینگ- پری لر تاجی،
 سن گوزل سن گوزل لرینگ ماتاجی،
 حسنونگ منینگ عقل- هوشیم نی آلدی،
 جمالینگ گورن لر بی قرار بولدی،
 مجنون کیبی منی حیران قیلیپ سن،
 سوزله ینگده شربت آفسار تیلیگدن،
 زینهاری دیر، سن- سن کونگلیمینگ چاغی،
 هیچ یرده گورمه دیم میوه‌لی باغی،

عقل ھوشلارى

ذە بولماز آنىڭ عقل-ھوشلارى
 بولاشيق دير اوئى لرىنininگ قوشلارى،
 اىسنانماز نصىحەت آيدان سوزىنگە،
 قەھر اوستىننەدەر ياز و قىشلارى.
 شانگىكىلداپ منزلدن گلە دير سەسى،
 گوپا آيامنگارا آنىڭ باشلارى.
 ارنى يارا، دىشلىرىنە زىنگ بولار،
 مىدام بار دىرآىرى بىلە كاشلارى.
 دونىادە يوق گېپى يادىننگا ئەتىر،
 بى مازا دير آنىڭ نان و-أشلارى.
 پىروزە كەمىن دير ايکى گۈزلىرى،
 غارىشيق دير كەپىك بىلە قاشلارى.
 سورىيارى بولان گولولۇپ اوينايور،
 غايىتا نىقمان ادر ياشان ياشلارى.

بىر ناڭار حاتىنininگ واصپىن ايلە سەم،
 نىچە دورلر ساچىپ معنى سوزلە سەم،
 غوزغا سانىگ، آسيلار غايىدىپ يوزىنگە،
 غايىتام آجى ساچار سىنинگ اوزىنگە
 روزگارى بىلە يوق دور ھوسى،
 توزغۇن بولار بوغۇن چاغىنininگ دېپە سى،
 غوزغاپ گورسنىڭ، اۆزى اولى ھنگ بولار،
 اوئى لرىننەدە اوروش، غوغە، جىنگ بولار،
 بىر آجى سوزىنى جانىنگدان اوتىر،
 بارايisanگ، آلدىنگىدا غارغاناتار اوتىر،
 اون تاياق ليق هر بىر قوران سوزلىرى،
 اودا دوشن تىارا منگىزار يوزىلرى،
 زىنەهارى دىيىر، يورك جوشوب غايىنايور،
 ياردان اونگىمادىق لار عمر يابىنايور،

میهمان گلن دیر

اوقدان آچ گؤزنيگی،
تواضع لر ایلاپ، گورست يوزينگنى،
بىگىت لرى باردىر عقللى حيراندان،
حامىاپ ايليندن، ولى حائىنidan،
سليمان يوره دى اولى دان كىچى،
يان دى تولغانانار جوما جبه چى،
بره كل لا ميراخىرينىڭ اپدىنە،
سيلابا قلىجىن آلار كېيدىنە،
ملا ايشاباش گۇئىرن دير توغۇنى،
بولوشماگە كەنه ئويىنگ اوغۇنى،
خالاج اون اروغ نىنگ آزى غايىردى،
ملا چارى گلىپ يعنار خرىدى،
آچ بگ خالقى زورمأت بايىن باش اديپ،
توغسان ايکى باغ نايىزاسىن چىش اديپ،
كريم نظر بگ، جبه چى، سىله داد،
شاتىر دايىنگ لارينگ يورگى پولاد،
عىسى قول باي غايراتىن دان غاتلاندى،
گوگ دمير ياراغ لار، كمند اوقلاندى،
قاضى اوراگام طلۇ غالقان باغلانىپ،
بىگىت لرى عقل بىلەن آيلاپ،

زندگی

بیلمه سنگ، باعیننگا خزان گلن دیر.
 لوندا موزاباشام توپسنه^۱ گوتربیپ،
 مرگنه باش بولوب، دورمان گلن دیر.
 گون-گوندن بیریانی سویشوب دوران دیر،
 بیلمه سنگ، باعیننگا خزان گلن دیر.
 اوز اوغوروونا غویمادینگ اوقلاپ یاتانی،
 شیخینا باش بولوب، دورمان گلن دیر.
 آغزینگا سوو گیدر هریق دا- هریق بولوب،
 تن بیلمز تنتک لر کأن- کأن گلن دیر.
 اوغوروونا غویمادینگ یاتان خاس سانی،
 غایراتلى اومن سات لار کأن- کأن گلن دیر.

ایلاتا باش بولوب، اوزی سایلانیپ،
 الله مراد توغسابای توبیسن گوتربیپ،
 یگیت لرینگ تاریینام ییتریپ،
 بول یغین بیسر یره دوشوب دوران دیر،
 حمید ایشان آرا اویشوب دوران دیر،
 دوشمان، ایندی سن غویمادینگ خطانی،
 غار، ماندیل، شیخی، چوپسان عطانی،
 دریادان سال آقار غارقدا- غارق بولوب،
 گلآنگده تایاق لارشارق دا-شارق بولوب،
 رینهاری دیپر، سانگا آیتدم دس سانی،
 ایا دوشمان، سن غوزغادینگ اوس سانی،

سایرای- سایرای دولوپ غالار،
گوندھ میھمان بوخارادا دیر.
بگ لری بزر سلامی،
علمalar بوخارادا دیر.
دکان لاردا ساتار پارچه،
باغی- بوستان بوخارادا دیر.
غولوندای دوات غالامی،
فاضی- کلان بوخارادا دیر
مئذن لر آیسدار آذان،
ملایک لار بوخارادا دیر
اووزلری دیر جنت حوبی،
نازیں لر بوخارادا دیر.
بیر سؤودا دیر، اویاپ اوتار،
نایینصار لار بوخارادا دیر.

هر شهر دن تو ساغ گلر،
مال گیزلری پا ھین الار،
سوزله نر امیر پیامی،
مولاسی او قیر کلامی،
باغ لاریندا بیت ر غنچه،
تاریپ اتسم انچه-انچه،
ریمسی الار سلامی،
سا یلاییر حلال-حaramی،
ساغیندا متجیدی-کلان،
شروعات دان ای لار بیان،
یوزلری آی دان هم دوری،
یان گا گایندا بیتن گلی،
زین ھاری دییر، آیدار او تر،
از زان الیپ، قممات ساتار،

غانان يېشىدىك

قىرق گوندە غانان يېشىدىك.
أندان سونگ جانا يېشىدىك.
غوزغادىلار طۈرپە^۱ جايىدان،
ياغتى جاھانا يېشىدىك.
بىلمە دىك پانى هوپۇنى،
دورلى دورانسا يېشىدىك.
غايفى، كولپىت^۲ يوقدى تىنده،
سونگرا قورهانا^۳ يېشىدىك.
آييرمادىق حارام سايىلاپ،
پىدا- زيانا يېشىدىك.
پىدا- زيان اىلمىز گوزە،
طۈرپە زمانا يېشىدىك.
ياغشى- يامان پارخىن گوردىك،
ترزى- دكانا يېشىدىك.
گون بە- گوندىن غاچدى مازا،
تسىمى^۴ ئىبابا يېشىدىك.

انە راحميئەنە گلننە،
اوج قىرق گون تمام بولاندا،
حوكوم بولدى بىر خىدائ دان،
دوقفۇز ساغات دوقفۇز آى دان،
باش ياشدا غوراپ اوپۇنى،
گۇرۇپ دىيانىنگ توبۇنى،
اويناپ گزىدىك بو واطلاندا،
اول يىدى ياشدان أوتنە،
اون ياشدا اسبابى شاپلاپ،
اون آلتى دا خىال ايلاب،
باش يتنەدە اون سكىزە،
كؤنگل الدرىپ گلىسن- غىزە،
بىگىريمىدە مستان يوردىك،
روزگار دىيىپ، كۈنگۈل بىرىدىك،
باش يتنەدە اول اوتسۇزا،
خوب اندىشە گلىپ بىزە،

^۱- طرفه

^۲- كلفت

^۳- فران

^۴- تىبىح

زینهاری

دۇنیا پىوچ دىر، گلەم زەقاقا،
ياش يېتىنە دۆلىٰ غېرقا،
كۈلىت بولدى اللى ياش لار،
أوتدى پىرزىت^۵، دىنگ و دوشلار،
زىنەهارى دىبىر، آيدىسام نىچە،
ياش يېتىنە آلتمىش اۋچە،
عمر أوتر قاضا باقا،
بار آقىلى كأنه يتشدىك
چوخ ألسەن دە غالىپ ياش لار،
آھى- افغانما يتشدىك.
غايىسى- كولپىت دۆلىٰ اىچە،
كويىازىدا يتشدىك.

يائىدىم، ياران لار

توتاشدىم، يائىدىم ياران لار.
 كول بولوپ سوندىم ياران لار.
 زىدان بولدى يازو-غىشيم،
 گىتىدى-له غاندىم، ياران لار.
 دورانلى گون لريم غالدى،
 شىكلى قىندىم ياران لار.
 هر بىير گونوم دوندى ييلا،
 غام يولا دوندوم ياران لار.
 آيرالىق باسى گون-گوندن،
 داتماينىن غاندىم، ياران لار.
 ياشادىق چاشوم ليق گوردوم،
 اولمكىگە ساندىم، ياران لار.
 بىهود گزدىم، عمروم يوبىپ،
 پانى دان دوندوم ياران لار.
 گويابىير اوت دوشدى جاناه،
 شهرلى كىندىم ياران لار.
 ائرته نىپ غالدىم-لا اوزم،
 بارا توڭندىم، ياران لار.

 آيرالىق اودونسا دوشوب،
 قاقنوس كىبى كۈپ بىشىپ،
 تاپمادىلار كۈنگل حوشوم،
 يوزالىمە غالىپ باشىم،
 جان-جىسىم غاما دولدى،
 ايمدى مانگا زهر بولدى،
 منگزە دىم-له يانان كوله،
 يوزمونك غايىنى-كولپت بىلە،
 دوران أوتىپ بارار مندىن،
 بسو أجالىينىڭ شربىتىندىن،
 گونبە-گوندىن آرتدى دردىم،
 من قاصاغا رضا بىرىدىم
 باشىمدا بار دورلى عايىپ،
 باقى دنياگە باش غوپىپ،
 اوغرادىم حىرىتلى كائە،
 دونىپ بارىارلا وېرانا،
 زىنەھارى دىيىر آيتسام سوزوم،
 أولدى نىچە اوغۇل-غىزىم،

گلن دونیا

گلن دونیا ، گلن دونیا!	دوست بولوب نیچه آل بیله،
دولان دونیا ، دولان دونیا!	آقماق کونگلی بد پائیله،
آنی سؤون قیلار پوشمان،	وعده بریپ، گیدر دوشمان،
بولان دونیا ، بولان دونیا!	والدان آداما دوشمان،
بوز خیال کونگله گتریپ،	هر کیمه بیر سوز یتریپ،
غalan دونیا، غالان دونیا!	هر بیسر ازلای اوتریپ،
دورلی ملاماتی گه یر،	سانگا مشغول بولان کؤیر،
یالان دونیا، یالان دونیا!	اقماق ادم سنی سؤیر،
سنه دیوق دیر بلی مکان،	بیلنه سن بوزوق دوکان،
آلان دونیا، آلان دونیا!	شتدادی باعینا سالمان،
سنی سؤیر نامرد کیشی،	هر کیمه سالدینگ تشویشی،
سالان دونیا، سالان دونیا!	آدام زادا هرکی ایشی،
غولای بیلمانگ بیر کولپت دیر،	«زینهاری» دیر، دونیا آد دیر،
سالان دونیا، تالان دونیا!	مدوننگ آخری بسی باد دیر،

پول بولسا

غولوندا زرین پول بولسا.	اول یگیتگه میخمان گلر،
خوش زبان، شیرین تیل بولسا.	بارچا آنی یاغاشی بیلر،
کیم غاریپ دیر حالی بترا،	هر کیمه بیر دوران یتر،
قوواتی، گویجی پیل بولسا.	کمدست سانا گیرمان اوتر
یامان آییپ اچار، یایماز،	یاغاشی آدام فسغا چاپمار،
اوتن آرغاجی غیل بولسا.	یوپک، آطلاز باها تاپمار،
کیم حالال اییر، کیم سوردار،	بو دونیاده نیچه ایش بار،
آیریلیپ اردن دول بنولسا.	اول حاتینینگ باختی غارار،
عمر اوتر، غاپیل بیلمز،	قاضا یتمان آدام أولمز،
یانیپ ایزیندا کل بولسا.	اولن گیدر، غایدیپ گلمز،
اقیل آدام عمرین یویماز،	زینهاری سوزده خام غویماز،
یاشی نیچه یوز بیل بولسا.	بو دونیانی گورن دویماز،

رشيد صوفى

قدردان قوريشى سن نيرده غويدونگ؟
 قدردان قوريشى سن نيرده غويدونگ؟
 اتا - بابالارينگ سرى، سرداشى،
 بابانگ نيشاناسين سن بيرده غويدونگ؟
 يازى بيلن يازلاپ، قىشى قىشلادىنگ،
 قدردان تلىپكى سن نيرده غويدونگ؟
 باشا گيسنگ، اتك لرى يللې دير،
 قدردان تلىپكى سن نيرده غويدونگ؟
 ولى دىگىن بولار گوناكار - عاصى،
 قدردان قوريشى سن نيرده غويدونگ؟
 دە سى إل آلىپ، قيراسى غايىدان،
 قدردان تلىپكى سن نيرده غويدونگ؟
 قوزوسى - بغدادى، انه - هراتى،
 قدردان قوريشى سن سىزدە غويدونگ؟
 حاقادىكى ئناسىنى يتىرن،
 قدردان قوريشى سن نيرده غويدونگ؟
 ساقلاسانگ، بولاردى دردىنگە دوا،
 قدردان قوريشى سن نيرده غويدونگ؟

رشيد صوفى، بىلمە سوزىم نى آجي،
 نىچە ييلاب بولدى باشى نىنگ تاجى،
 گونبە-گوندن جوهر آچىپ دير داشى،
 حاساب اتسنگ، سىندن اولوغ دير ياشى،
 نىچە ييلاب گلىپ، كونگل خوشلادىنگ،
 بابانگ ميراثىنى نىچىك تاشلادىنگ،
 صونا كمين غولپاڭ لارى تللى دير،
 كلى سوبۇن خانا اوزى بىللې دير،
 بالغانسى يوق، شودور سوزومىنگ راسى،
 آن حضرت چاربارىنگ گەين لباسى،
 اصلى نى سوراسانگ، بەيىشىدن تايىدان،
 موسى بىلن طور داغىمندا راز آيدان،
 شو سوزونگ بير ذرة يوق دور - لا بادى،
 اسماييلا اينن قوجغار زورىادى،
 جيرائىل جىتنىدىن توخمىن گتىرن،
 نوح، داود، اول سليمانى اوتيىرن،
 زينهارى دىير، سوزوم اشىت، بى نوا
 اوال سرپاى گلدى آداما، حوا،

مازانى بىلر

اول سوپىت مازانى بىلر.	آدام اوغلى دونيا گلسە،
چىخ اوروپ گزانى بىلر.	باشدا اوينا يىپ گولسە
قولونا كلام آلىپ يورسە،	يدى ياشدا ملا بارسا،
حط اوقيپ، يازانى بىلر.	اون توردىننده كتاب گورسە،
يتسە اون اللى ياشينا،	آدام يتسە اون باشىنە،
اول قامىت آذانى بىلر.	هر خىال گلر باشينا،
هر خىالي باشا سالسا،	گؤدك بولوب، داشىپ- دولسا،
روزگار جزانى بىلر.	يىگىريمىدە اوى- ايل بولسا،
قىرق دا كونىگلۇن ياغشى تارتار،	او تو زىندا يلىپ- يسور تار،
آندان سونگ ايزانى بىلر	اللى- آلتىمىش دا دردى آرتار،
كونىگلە گلر بوز اندىشە،	باش بارىپ يتسە يتمىشە،
اول گلچك قضانى بىلر.	سگىننە ياراما زايشه،
بارجا اولر، يوق گمانى،	زىنەتارى دىسلا رايمانى،
بو دونيا اوزانى بىلار.	آدامىنگ آيرىلساجانى،

یوز خیال دیسر یاران لار

هر کلمه‌ده یوز خیال دیر، یاران لار
 بونه جاهیل، بونه سوزدیر، یاران لار،
 دوست بولوب هم بلی سوزینی غورماز،
 بو دنیا گویا بیر سالدیر، یاران لار.
 غادا مینگی بیلیپ غوی، یولونگنی تائی،
 غوردوغی پیتنه دیر، آلدیر، یاران لار.
 آتجک لری شو دنیا نینگ انجامی،
 گویا که خار کمین مالدیر، یاران لار.
 گونده دردینگ آرتار حديندن آشیپ،
 آق-غارالی ایکی یولدور، یاران لار.
 پیدا اتمز سونگرا بولان پوشیمان،
 کمیسه غوری، کمیسه اول دیر یاران لار.
 ماغشاردا سایلار یاغشی - یامانی،
 جاهیل لاردا یامان پائل دیر یاران لار.
 سوراغ - سووال آنیمزدا تلیسم بار،
 پانی دنیا باقی دالسدیر، یاران لار.
 گلنندن سونگ الله دیسنه، اولمسه،
 هندی-حهبهش کیبی لال دیر یاران لار.

آدام زاد ینسام دیبرچرکی دنیانی،
 بلبا - بلدان آرتدى نفسينگ دکانی،
 دنیا دوشان بولوب، آدمى اورماز،
 اوترمن دیربوتکی، یانینگدادورماز،
 سندن اونگکی اوتن شابازلار قانی؟
 بسویانی دنیا نینگ کوپدیر شیطانی،
 چرکی دنیا دیپپ چکرلر زاری،
 هر کیم پارخ اتمسه حالال - حرامی،
 بدیدیش اتسنگ ملدون بیله باش غوشوب
 الله دیگین، یولدان چیقما آزا شیپ،
 پاهم ایلهسنگ، بیر گون اوتر بودوران،
 کیمسه کافر موستاد، کیمسه موسولمان،
 بوسوزلر پسوج دیپپ اتمانگ گمانی،
 یاغشی لار یاد ادر دینی - ایمانی،
 حاضر بسولونگ، اول شیطان دا بیلیم بار،
 بیر نیچه گون گزسنگ، آخر اولیم بار،
 زینههاری دیسر، آدام دنیا گلمهسه،
 هر کیشی که دین - اسلامی بیلمه سه.

شاد يېرىنگنى گورمەدىم

دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 بول يېرىنگى تاپجاق بولوب يووپىرىدىم
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 كىمسە لرى گورسىم - ساپا، عىشدا،
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 مندىن باشقا بارمى اغۇل - غىزلارىنگ
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 دىدە لرىم دولدىرماغىن نم بىلە
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 داد، سينىڭ غولونگدان گلدىم آمانا
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 بېرىنچە خوش سوزلاپ، غوردونگ يالاتى،
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 بىتىكارىسن، حابار آلمان حالىمدان،
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 شىطان بىلەن آيرمادىنگ گىسانى،
 دنيا، سينىڭ شادىرىنگ نى گورمدىم
 گونبە-گوندن آلىپ، عمرۇم نى گأتىدىنگ،

اوال پانا اينىپ، يتىشدىك حالا،
 توکۈنمز غايىفى لار بولدى حسوالا،
 اولكە سالىپ، سنى هريسان، اوپردىم،
 حچا چكىپ، باشدان قوم لار ساپىرىدىم،
 دىنمايمىن يوپىرىدىم ياز بىلە غىشدا،
 من سينىڭ دردىنگىن ميدام كايشىدە،
 قووالاش سام، يوق دورسینىڭ ايزلارىنگ،
 ميدام غىشىدىر سينىڭ بەھار - يازلارىنگ،
 دوغىرىنگ آيتقىن، باش غوشدونگ سى كىم بىلە،
 يولداش إتدىك غايىنى - كۆلپت، غىم بىلە،
 كونگلىم نى گىدردىنگ ياغشى - يامانا،
 دوست بىلوب ھىم گوز دكىپ سى ايمانا،
 دوست بىلردىم سى باخىل لار غالانى،
 شاه و گىدارا اوردونىڭ تالانى،
 واقيفانىڭ نى سوردوم نىچە عالىم دان،
 غونولماadicق هرگىز سويت خور ئالىمدان،
 آلدادىنگ، غويدوردىنگ ذكرى - ئىناسى،
 آيردىنگ مەھربان آتا - ئىناسى،
 هر كىمى بىر اىشە سرگىرداڭ اندىنگ،

زینهاری

دنيا، سنينگ شاديرينگ نى گورمديم
محمد مصطفى، چارياري ناستينگ.
ماڭام توتسام سنت بىلە پارض لارى،
زينهارى دىيىر، زارلاپ اتسىم عرض لارى،
دونيا، سنينگ شاد يرىنگنى گوردىم.
ايىل جاهيلا دۇندى، غويدى قارض لارى،

سوزه باقا

غولاق غۇبىونگ سوزه باقا.
 اغۇل بىلە غىزازا باقا.
 بولماز آنىڭ اعتىمارى،
 اىزازا گلر دېزازا باقا.
 اوزانق بولار ياقىن يولونگ،
 اورىسلۇسن سوزا باقا.
 پوشمان گلر واغت بتىنده،
 غبار گلر گۈزە باقا.
 هر كىم دويىماز، دنيا گورسە،
 غايىدىپ بولماز اىزازا باقا.
 هر بىر ارلر گلىپ گچىدى،
 غايىسى-كولپىت بىزە باقا.
 دورلى طاغام لار اىيمىن لر،
 آحر كىمى بىزە باقا.
 دورلى اىذا گلر تىنە،
 يتسىم دىير يوزە باقا.
 حووب ادر من هر ظلەمدان،
 عاچىپ گىدسىه دوزە باقا.

بىيان اتسىم بولان اىشى،
 آدامىنگ قىسان تشوىشى،
 يىگىت ليگىنگ گىدىسىه زورى،
 سىست بولسا اندامىنگ بارى،
 غاررىدىقچا گىدر حالىنگ،
 آغارار ساچىنگ- ساقفالىنگ،
 غوغاكوپدىر بۇ واطاندا،
 ياشىنگ آتمىش دان اوتنىدە،
 كىم جاھىل، بىھودا يورسە،
 غاررى ليق يولونا گىرسە،
 يلبـايلدان دولت غاچدى،
 گور، قىامات يادا دوشىدى،
 دنيا دە من- من دىيىن لر،
 اطلاز- كىميائى گىيىن لر،
 ياش بارىپ يتسە سگىنسە،
 دويىماز عمر دىلأر ينە،
 زىنەھارى، آيتدىم تىلىمدىن،
 ھىچ كىم غوتولماز ئولىمدىن،

شیطانینگ بوینسون دیلی

شیطانینگ بوینسون دیلی.
حقینگ یولونی اولی.
پوشمان ادیپ حطا ایشه،
یامان لار سوزین ساوالی.
شکر ادلی هر باریندان،
شکر خدا دیپ یورلی.
دیده لریم غالدی نم ده،
بیزه قسمات دیر، گورلی.

پانی دنیانی ترک ادیپ،
باطل یول لاری برک ادیپ،
غوروانمایان^۱ باز و غيشا،
زیارت ادیپ درویشه،
جسد آیریلدی زوروندان،
گچیپ دنیانینگ داریندان،
زینهاری دیپر، عیب منده،
دنیا گلیپ گزدیم غام دا،

۱- مغواتمانی بولندانی

۲- یامان لاردان بوز ساوالی، دستنگ اوئنگات بولجاهی مالى

آیا منگزدیم

بولوندا گزه نیپ، آیا منگزدیم.
 قدیم بوکولیبان، یایا منگزدیم.
 نیلایین یتمدیم ماقصاد- مراد،
 گویا بیر اود دوشن جایا منگزدیم.
 اولینچام اوغرادیم توکنمز درده،
 گلوم خازان اوران سایا منگزدیم.
 یل- یلان ینگله دی آغیر قوش لاریم،
 مثال غارغا اوچان تویا منگزدیم.
 آیربیدیم قوواتدان، گیتدى فرمانیم،
 بیس دولتسی غایدان یایا منگزدیم.
 چوپراب اوتر بولدی بو شیرین جانیم،
 هوریندن آیرسیلان تایا منگزدیم.
 آیرالیغینگ تیغى باغريم نى دىلدی،
 کرون گوجن بوش سارایا منگزدیم.

غوبار آلدی بوگونگلیم نینگ یوزینی،
 آیتسام بو دنیانینگ جپا سوزونی،
 اوالدان مایلدیم بیر یاغشی آدا،
 اورته نیبان اوتر بولدوم دنیاده،
 کونگل خوشوم غالماڈی- لا بویرده،
 گویا غالان یالى بولدوم چول یرده،
 پانی داغالمادی کونگل خوش لاریم،
 من نیلایین، چولا بولدى داشلاریم،
 بو دنیاده غالىدی نیچە آرمانیم،
 من نیلایین، ايمدى اوتدى دورانیم،
 جسدە غالماڈی ات بىلە غانیم،
 گوبنه- گوندن آرتىدى آه و افغانیم،
 زینهارى دنیانینگ پوج لوغین بىلدی،
 من نیلایین، آغیر غوشوم إگسیلدی،

آی بیله یليندان گيتدى

بركست آى بىلە يليندان گيتدى.
نيچانىنگ ثناسى دلينىدەن گيتدى.
دوشىمە دىك دنيانىنگ غارا- آغىنا،
بلېل خارا غونسى، گلىنىدەن گيتدى.
قىزل گىيپ، انسامينا شان بىرر،
كىمسە دويوب، حارام پالىندەن گيتدى.
سوتخارولار ادىشە حارام لەتى،
خىر احسان خلقىنگ غولوندان گيتدى.
باقىدارلار شرعىنگ سىت- پارضىنا،
صاداقا پاقىرىنگ اليندن گيتدى.
دنسا گلن گىيدە، يتسە قىساسى،
شكى تالخا دوندى، بالىندەن گيتدى.

هزارى واقت يتدى، يتىشىدى إنتە،
زور بىرى لە ناحاق آنت بىلە شرطە،
كىمسە غالدى كم دست ليگىنگ داغىينا،
غارغا غونسار بولدى گلىنىنگ باغىينا،
بىرنىچە باى بولوب، قاراضا نان بىرر،
پىدا اوچىن بىر تىنگاگە جان بىرر،
پاقىرا، مىسىنە بىرر علتى،
بايلار بىر- بىرىنە ايلار عزتى،
فاضى لار قاراماز پاقىر عرضىنا،
باى لار ضىاپاتىن بىردى قىرضىنا،
زىنەهارى دىبىر، يتدى كمىدىست ايزاسى،
گونبە- گوندىن گيتدى آغىز مازاسى.

قالیپ بارادیر

دین اسلامینگ یولی غالیپ بارادیر.
 یل- یلدان یامان لیق بولوب بارادیر.
 درد کوپلدى، تاپیلمادى دواسى،
 هر بیر آر يېگىت لر اۋلۇپ بارادیر.
 يا فتور گىتىدىمى خلقىنگ غولوندان؟
 آيراليفىنگ تىفى دلىپ بارادир.
 يا بارچا بولدومى گناه كار عاصى؟
 كىمسە آغلاب، كىمسە گولوب بارادير.
 نىت، پائىن مردار اىش لرە توتدى،
 بد اىش لر جهانا دولوب بارادير.
 دنيا گلىپ، بىر شاد بولوب گولدىم،
 باشىما هر كولپىت سالىپ بارادير.

ياشاديقچا شوم لوق گوردى گوزلرىم،
 ماغنى ليدىر منىنگ آيدان سوزلىرىم،
 انجيقدان غالىمادى ايلينگ نواسى
 لباب گلدى آقجا، بالخىنگ هواسى،
 واغتىمىز تىنگ بولدى يلسه- بايلىندان،
 بىر نىچە آيرىلدى آتسا- اوغولдан،
 غاچىپ بارادير إنت ماحالىنگ مازاسى،
 كىمسە غاراگىيپ، توتوپدىر ياسى،
 ئالم لار حارامدان هرىيانا يورتدى،
 ياران لار، گون- گوندن یامان لیق آرتدى،
 زينهارى دىبىر قىضا يىتمان اولمدىم،
 غايىنىلى حىرىتىن چىقا بىلدىم،

يتن بارمى؟

فاؤلاشىپ يتن بارمى?
الله دىيپ ياتان بارمى?
كىمسە گلىپ، كىمسە گىتدى،
بركىندهلى واطان بارمى?
هىچ كىمە اتماندىر بىان،
بو دنيانى توتان بارمى?
كىمسە اوتدى عمرۇن يوپ،
نفسى - شىطان اوغان بارمى?
اسلاما يوقدور اخلاقى،
كونىلى دوغرى توتان بارمى?
درمان دىر ئۆلۈم گويىجى
بو دنيانى ساتان بارمى?
هر سوز آيدار سونگون ساغلاب،
ھى، أرمان سىز اوتن بارمى?

غاچاق دنيانىنگ ايزىندان،
گچىپ نفس، اوغول - غىزدان،
دنيا عقلى حىران اتسدى،
من - من دىگن أرلر اتسدى،
بو دنبا بىر كونە دوكان،
قانى اسكتندر، سليمان؟
حaram اىسلام، حالال غسوپ،
دنبا بىلە نرد اوپنایوب،
صوبى من دىيپ گىزركەسى،
غوزغاسانگ هر بىر اوفلاسى،
قاپاس دىر دنيانىنگ ايجى،
باقى دنيا جىت اوچىن،
زىنەردىيىر، دستان باغلاب،
گولوب گلن گىتدى آغلاب.

پوشمان ادرسن

اولنگ سونگ پوشمان ادرسن.	آدام اوغلی، بولمانادان،
دولان سونگ پوشمان ادرسن.	ساناغیلیدیر اول بیمانانگ،
حاساپ لیدیر همه باری،	دنیا دیبپ چکمه زاری،
گلن سونگ پوشمان ادرسن.	شیرین جانینگ خریداری
لرزان اورار تینینگ باری،	گلسه جانینگ خریداری
بؤلن سونگ پوشمان ادرسن.	یورگداکسی اول داماری
ای رازلار روح - روانی،	منینگ دیمه شو مکانی،
گیه نگ سونگ پوشمان ادرسن.	گیدیرلر یاقاسیز دونی،
حق ثناسین گتیررسه،	زینهاری دیبیر، باقما زره،
سالان سونگ پوشمان ادرسن.	غارداش لارینگ غارا یرم،

ساجیپ بولماز

معرفتی ساجیپ بولماز.
آسان آرا آچیپ بولماز.
رسول دوستی، چاریار هانی؟
نوبت گلمان، ایچیپ بولماز.
بو جسدده میهمان دیر جان،
بو دنیادن گچیپ بولماز.
تایپیلمازام اونگکی مازا،
بیلینگ، اندان غاچیپ بولماز.
بارچا گورر جان ایزاسین،
ینگ- یاقالی بیچیپ بولماز.
هر کیم اوز تقدیرین گورر،
او زگه یری غوچوب بولماز.

آدام اکسه هر خیالی،
داشسا نفسی، شیطان پالی،
دانان بولسانگ، یولونگ نانی،
بو اجالینگ شرابسینی،
گورمديک - له دؤرلی دوران،
دم توکنیپ، قضا دولمان،
جان جسدده گلسه رضا،
غاضاب بیرلن گلسه قضا،
حاساب اتمز مال - دنیاسین،
آدامینگ آخر لباسین،
زینهاری بیلدیگین غورار،
آدام اوز تسوپراغنا بارار،

بیلمه دی

چرکی دنیا با غرین گردی، بیلمه دی.
 قایسی درمان، قایسی دردی، بیلمه دی.
 بیرناچانینگ کلامی یوق دیلینده،
 کونگلین یامان ایشه بردی، بیلمه دی.
 پارخ اتمزلر حالال بیله مورداری،
 شیطانینگ پیغلينا باردی، بیلمه دی.
 شیطان مردود بولدی مکر بیلیمند،
 آز عمرون بیهودا یویدی، بیلمه دی.
 مورد ارتپاسا، آنگا حالال دیزلر،
 بیردویب سیزدورانی سوردی، بیلمه دی
 ما غلوم بولدی آخر و قتینگ گله‌نی،
 طاما ادیپ الین سردی، بیلمه دی.
 آجال نوبات بیزله بیز چاقا بتدى،
 گوزى، هر شوم لوغى گوردى، بیلمه دی.
 اى، يارانلار، شوزمانينگ آدامى
 گوناباقابولدى ادن اديمى،
 ساخوات غالماندىر باينگ اليندە،
 حىا غالماز بولدى غىزدا - گليندە،
 بىرنىچانينگ بوزوق پالى - كردارى،
 آنت خورادونىپ دير ايلاتىنگ بارى،
 نىچە سوزى بىسان اتىسىم تىلەمن،
 غاپىل لار بى خبر گلچك اولىمن،
 سود ادېسىم دورلى لباس گەيرلر،
 لوقما سينا حازام غوشۇپ اىرلر،
 چرکى دنیا دېپ چىكى لوجانى،
 گورونگ شو زامانىنگ شىخى، ايشانى
 زينهارى دېپ، دنیا گلن لەگىتسىدى،
 من - من دېپىن ازلىر اگلىنى مى أوتدى

باردیز

بازنگشیز دورانی بار دیز.
گوچ ها - گوچ کرونی بار دیز.
بارمی دنیانی تو تانینگ?
پوشمانلی آرمانی بار دیز.
هر کله ده یوز خیال دیز،
باقدیران ساروانی بار دیز.
نیچه غوغای بار دیز تنده،
قوج - غوزی غوربانی بار دیز.
بالان پانا گونگل بر دینگ،
آنگا حق فرمانی بار دیز.

بیاران لار، پانی جهانینگ.
شاه و - گدا، بگ و - خانینگ،
بی پایان دیز بو واطانینگ،
واخت دولوب، قضا یته نینگ،
بو دنیا بیز گویا سالدیر،
آدام گویا دویه مالدیر،
آدام اوغلی غاپیل بنده،
آجال میهمان بولار سنده،
زینهاری دیز، آرتار در دینگ،
دنیانی ترک ادن مر دینگ،

لۇردىرىمىز

گىدەرىس

مۇندا إلى سرە- سرە گىدەرىس.
واغت يېتىنچا يورە- يورە گىدەرىس.
بىھودە اوئوردىك غىش بىلە يازى،
دینا باغرى گەرە- گەرە گىدەرىس.
باپىر گوچىلى پىردىن تاغلىم آلمادىم،
نصىبائىنى گۈرە- گۈرە گىدەرىس.
ارسقىنگى كىرسلى سان بىلە آشدا،
ھەر كىم ھەرىان اۋەرە- اۋەرە گىدەرىس.
آتا- اوغلى بىر- بىرىندىن آيىرلار،
مۇندان گوچىپ، يەدىن يەرە گىدەرىس.
بوياشىنگ اىچىنەدە ھەر شوم لوق گوردىم،
بالنگىز بولۇپ ناچار گۈرە گىدەرىس.

ماغلۇم بولدى فەزىن بىلە دىنگ دوشدا،
خونا بالار يوتىدۇم ياز بىلە غىشدا،
عمرىنگ كۆپى اوتىپ، غالپىدىر آزى،
ترىك اتسىك روزا بىلە نمازى،
نېچە يىلاپ گۈزىپ، داشىپ- دولمادىم،
پاتى دنيا گلىپ بىر شاد بولمادىم،
بولجاق اىتى آيتدىم ايمدى بىر باشدان،
أىرارلار اىلدەن- گوندىن، غارداشدا،
ينگ ياقاسىز بىر لباسى گەيىرلار،
دويماز گوزىنگ توپراق بىلە دويمىرلار،
زىنەدارى دىپەر، أرتىدى گون- گوندىن دردىم،
قاضاغا راضى من، اغتىار بىرىدىم،

باریپ دیر

بگ اوغول لار آیاغ اوچا باریپ دیر.
 غارغا بلبل بولوب، گله باریپ دیر.
 ناما دینگ منتی باشدان گتمدی،
 دنیا نیرده غالباً^۱ باریپ دیر.
 من بی جای گپ اورمان کونگله گلری،
 حورمات نیرده یوغین غله باریپ دیر.
 او تیپ دیر عالم دن خایرلی باسیلار،
 آنگ اتسنگیز موردار کله باریپ دیر.
 بد اصل بگ بولدی، بگ لرمیز گیتدی،
 دولت نیرده خیرسیز ایله باریپ دیر.
 هر کیشی کیم یوق سیز بولدی، یوق بولدی،
 سارپا، حاطیر، همه پولا باریپ دیر.

بذات خاییار لیدان بولوب دیر تؤره،
 حایران اولدوم، عقلیم چاشدی هر یسره،
 بد اصلدان هرگیز دوران اتمدی،
 هر یردن پول دیسه، مهم بتمدی،
 بد اصلینگ بی تخم تبری- تباری،
 شال اطلازدان اوزین توتدی ایلری،
 غین بولدی اوقات لار، غین بولدی جایلار،
 بگ اوغلی گیدرن حله سربای لار،
 جومار دینگ نوباتی باخیلا یتدی،
 کیمسه لر سود ادیپ، ایمان نی ساتدی،
 زینهاری دیپر، ایلده قاسام کوب بولدی،
 دنگ سیزلر آجیق دی، دنگ لی دوق بولدی،

^۱ - منتقلب پیریم چی، حقه باز آلدواج

جوشدى، غالمادى

اشيدىنگ سوزوم نى، غاپىل آدام لار،
 غانيمات بىل، تندە مىھمان دىر دم لر،
 دنيانىنگ هيچ كىمە يوق دور پابانى،
 كىمسە يغار - حلال - حaram دونيانى،
 غاپيلا بۇ دونيا بىر نورپە زاد دىرس،
 بو دنيا بير گؤپا كونە روباط دىرس،
 غاپيل موندا گزىپ، كۈنگل چاغلاپىرس،
 كىمسە بو دنياڭە كۈنگل باغانلىپىرس،
 كىمىستە چىرى موندا كەمدىست لىك داغى،
 هر كىمىنگ بىريلگەن عمر چراڭسى
 اول دونيا گوز ادن آدامىنگ صابى،
 هەما درمبان دىر آحال شرابى،
 سود ادرلىر آى ليق بىلە يېلىنا،
 اولىم دىنگدىر خوجا سينا، غولونا،
 آندا پىدا بولماز اوغولدان - غىزدان،
 كىمسە صوفدان گە ير، كىمسە لر بىزدىن،
 زينهارى دىرس، آيتسام أغىر دير ايش لرس،
 خوجالار، ايشان لار، صوپى دروش لرس،
 نوبات بىرلە يرى غوچدى، غالمادى.
 هر كىم من - من دىبىپ جوشدى، غالمادى.
 پانى دونيا گلن گچدى، غالمادى.
 دوست بولوپ سالارلار نىچە زيانى،
 كىمسە لردى نوبات غاچدى، غالمادى.
 اووال شىريين دىگر، سونگى بىر باد دىرس،
 هر كىم غوندى مونىگا، گچدى، غالمادى.
 كىمسە قىاماتدان غورقوپ آغاڭلىپىرس،
 بىر نىچە لر دولوپ - داشدى، غالمادى
 نفسى - شيطان، بىلينگ، جانا دىرس ياغى
 واغتى يتىن گونى اۋچىدى، غالمادى.
 غارچولارىنگ دولماز نىسى نىنگ غابى،
 نوبات بىرلە بىارجا اىچدى، غالمادى.
 عمرى اوزان بولماز يغان پولونا،
 بۇ آجال هر كىمە دوشىدى غالمادى.
 توکنمز پوشمانى ادرسەن اىزىدان
 يىنگ - ياقاسىز لباس بىچدى، غالمادى.
 واغتى يتىسە، غالماز قاواوم لار - خويش لار،
 نوبات بىرلە يرى غوچدى، غالمادى.

چاقی بولمادی

سنه دولدى ايلينگ چاقى بولمادى.
 ياغشى لارينگ ايشى رواج بولمادى.
 يل-يىلدان بوش توتدى لار ايمانى،
 جاهيل لاردا ذره انصاب غالمادى.
 هر كىمه اباڭار يتشجك دئورىدىن،
 يامان لارى ياغشى بولا سالمادى.
 هر كىم يوره مەدى قاراپ حالينا،
 حلال-حرام ايىپ، بىسى دولمادى.
 هر بىر اباڭارلىرى منگزە دى پىللە،
 قاسام ادن قاضا بتمان اولمىدى.
 بولدوران ايش لرە عاقىل يتمدى،
 گۈر، قيامات، عذاب بارىن بىلمىدى.

تاغبىير ادينگ منىنگ آيدان سوزوم دن،
 آلامات لار گلىپ گچدى گوزومدى،
 من بىلمن، بولجا قمى آخر زمانى،
 هر بىرتىنگا برجىك لرم بوجانى،
 غاپىل لار بى حابلار، آنگلا ماز درد دن،
 غاچمادى لار ناحاق آنت بىلە شرط دن،
 بارچا حaram ايجىك گلسە آلينا،
 گوز دىكىپ دىر بىر- بىرىنىنگ مالينا،
 عايىپ اتمانگ، هر سوزلر گلندىر تىلە،
 كيمىسى لرى مشغۇل بولدى شرط بىلە،
 زينهارى دىر، غام سىز گونوم اوتمدى،
 جاهيل لار اولومدىن حذر اتمدى،

قیامات غولای گلنده

قیامات غولای گلنده.	نیچه آلامات لار بولار،
قیامات غولای گلنده.	بیدایش لر جاهانا دولار،
باغلانثار حاییر- احسان لار،	عادالاتین بوزارحان لار،
قیامات غولای گلنده.	کوب دوکیلر ناحاق غان لار،
یلبا-یلدان آرتار دردلر،	اوتر نیچه ارلر، مردلر،
قیامات غولای گلنده.	کوبه لر آنت بیله شرط لر،
قاش بولارمیش اوغول آتا،	سوزیمده بولماسین حاطا،
قیامات غولای گلنده.	کوبه لر، سویتھور- لسوطا،
هر بیر جوگی منگزار پیره	ایل غورولار حارام ایمره،
قیامات غولای گلنده.	سپایسی لار دونر شیره،
نیچه یاغشی واغت لار اوتر،	یلبا-یلدان بــولار بتــر،
قیامات غولای گلنده.	غــاریپ لــارا ســتم یــتر،
رواج بــیریلیپــمی یــاماــنا؟	زــینهــاری، باــقــماــزــلــار اــیــماــنا،
قیامات غولای گلنده.	آــمال اــتمــزــلــر قــورــهــانــا،

چول يerde غالاتا منگزار

چول يerde غالاتا منگزار.
 دیوانابولانا منگزار.
 ویران ادر، قاضا ینسه،
 بیر ویران عالاتا منگزار.
 بیلمز یاغشی- یامان ایشی،
 بیسر دویپ سیز یالاتا منگزار.
 ایستار آبرایلی آدینسی،
 غوش لاری تالاتا منگزار.
 کمددست دیر، آج لیق بار بولسا،
 درد چکیپ سولاتا منگزار.
 بدھزیم دیر اوغول غیزی،
 ترسادان گلنہ منگزار.
 بنده چکر، ایه سالسا،
 اورتے نیپ اولہ نہ منگزار.

پانی دونیاده آیرالیق،
 باشدا غالماز آقیل، غیلیق،
 محنست گلر دوران اوتسه،
 آتا عالیپ، اوغول گیدسه،
 آدام زاد قیلار شوبشی،
 پانی دونیانینگ گرددشی،
 هر کیم گورسہ مرادینسی،
 کیم آلسانا بگار حاتینسی،
 یگیتده نامیس عار بولسا،
 هر کیم غاریپ، قارض دار بولسا،
 ناکار بولسا آدام اوزی،
 دل آزارینگ غوران سوزی
 زینهاری دیبیر، هر ایش بولسا،
 هر کیم فرزنددن آیریلسا،

زېنگەری

گواليك سانگا

کيمسه دير گواليك سانگا؟
هایپ دير مولالىق سانگا.
سنده يوق آدام نيشانى،
منگزار لاقغا باليق سانگا.
ذرە نامىس يوقدور سنده،
بولان گىردى كارلىك سانگا.
حق، رسول ھم بولماز راضى،
عاضاب ايلار حالىق سانگا.
مىدام ياسدىق دا ياتارىن،
بالىخ داقى هواليق سانگا.
گوندە گوکنارى آتارىن،
بولان بى نوالىق سانگا.

او زىنگ طالىپ - علم دىسنگ،
باشاملە، دون لار گىسنگ،
غوراب سىن گوك نار دوكانى،
يوز - اندامىنگ چوپۇن يالسى،
حق ياراتمىش سنى گندە،
الهانات ليق بارى سنده،
بيهودا گزدىنگ غىش - يازى،
ترک اتسنگ روزا - نامازى،
گوکنارى آغزا آتارىن،
كىشى زار بوللوب او ترسن،
زىنهارى دىپىر، سىن ياتارىن،
طاماكىن بوللوب او ترسن،

دوشانینگ غورسون

اوال باشدما مانگا دوشانینگ غورسون.
لاغناتى غابرینگا داشانينگ غورسون.
الاهيم، ئىرگى سن كونه پوستوندا!
بىلىنگه غوشاغىنگ غوشانينگ غورسون.
ال- آياغىنگ گويا بىر اودون يابا،
سيراتينىنگ، سومماتينىنگ، نيشانينگ غورسون.
هر زامان تايلاق لاب اورسادى سنى،
خدمات ديسىگ، باشىنگ غاشانينگ غورسون.
حام تارتىلان داشا منگزى دير يوزىنگ،
آغىزى بورونونگ همه نيشانينگ غورسون.
يکه توى غالماندىر كله باشىنگدا،
مۇنچا ماحال سەنинگ ياشانينگ غورسون.
نيچە واقت لار من عايىينىگى گىزىلدىم،
دانگ مأميرك حوجا ايشانينگ غورسون.

هاندان گلسن، ولايتىنگ بىلمدىم،
حوش بولماديم سىدن، بىرجه گولمدىم،
نىت- قالبىنگ بى باك لىيگىنگ قاصتىندا،
بىل باغيينىنگ دوبى سرتىنگ اوستىندا،
نيشراتينىنگ منگزش داڭ بىر اصلى صابا،
كويك دير- له يىنسانىنگ، كوكرگىنگ غابا،
دنياده بىلمس سن چاق بىلە چسى،
دایخان بولوب يارىتمادينىنگ سن منى،
آدام زادا منگزمانسىنگ سن اوزىننگ،
موشوک دير بورونينگ، غىزيل دير گوزىنگ،
بىر ذره مهر يوق گوزو- غاشىنگدا،
سن اولسىنگ گىركدى سكىز ياشىنگدا،
زىنهارى دىير، نىچە سوزلر سوزلدىم،
ايکى يانىنگ توحومونا هم گوزلە دىم،

داردیر، آخونیم

ياغتی جهان سانگا داردیر، آخونیم.
 من- منلیگینگ سونگی خوار دیر، آخونیم.
 جاهیل بولوپ، آخراتی یویماغین،
 من- منلیگه زوال باردیر، آخونیم.
 خلایق دان باشغا توتما اوزینگ نسی،
 بد هونارینگ عمری خواردیر، آخونیم.
 عزّات طالابیندا ایکی گوزونگیز،
 هرگپه اویماق لیق عاردیر، آخونیم.
 غولونگدان برمه گین دینی- ایمانی،
 بارچا عاجیر خدا زاردیر، آخونیم.
 سوز ماغنی دیر، خوب فهمینه یتسنگیز،
 رسول بیله حق بیزار دیر، آخونیم.
 واغتی یتسه، شاه و گدالار اؤلر،
 شونی بیلمه دیک لر کور دیر، آخونیم.
 جاهیل لیق دیر عمل اتمان یوره نینگ،
 لحدا یولداشی مار دیر، آخونیم.
 توبا بولار دین ایمانینگ قوواتی،
 جاهیل لارینگ جایی ناردیر، آخونیم.

علمادیگن لر اولی گذر دیر،
 من- من دیگن لردن خدا بیزار دیر،
 علماسن ملامتی گیمه گین،
 هرگیز موسولمانا کافر دیمه گین،
 میهمان گلسه، آندان ساوما یوزینگنی،
 فهم ایلاپ سوزله گین بیلن سوزینگ نی،
 سوزلانگیزده دانا کیبی سوزونگیز،
 تاغصیرا گوروم سیز سیزینگ اوزوونگیز،
 هرگیز اینجیتماغین بیر موسولمانی،
 بیلسنگ، نیچون یازغار دیلار شیطانی؟
 ضارار کوبدؤر، موندا غاپیل یاتسانگیز،
 بیر مومن کونگلینی ویران اتسنگیز،
 موللا بولان سوزونگ ماغنی سن بیلس،
 افلاطون دی دانالاری ناتدیلر؟
 حقیقات دیر کتابداقی گوره نینگ،
 بالغان سوزلاپ روایاتی بره نینگ،
 زینهاری دیر، اوقيپ گوروپ سیز حطی،
 مومن بولان سؤور جایی- جنتی،

اتمه جک يالى

آيتسانگ، نصيحاتينگ اتمه جک يالى.
 جاهيل لار دنيادن اوته جک يالى.
 ماسغارا توتارلار غاريپ حالينا،
 آجال -پيماناسى يتمه جک يالى.
 حيله- تبديل بىلن يولدان آزديلار،
 دينچ آليپ، غايبرىندا ياتماجاق يالى.
 يما-ها رواج برىيلىپ مى يامانا؟
 قاضا اوكون گزاب آتماجاق يالى.
 نىچە خايىر دونر بولدى دونياده،
 اوليم ياقاسىندان توتماجاق يالى.
 يغنادى حaram دان توكنىز دردى،
 بو دونيا نرد اويناب اوتماجاق يالى.
 خازان سولدىر باقچا بىلن گولمى،
 غارا ير بارچاسىن يوتماجاق يالى.

غاپىل لار جمع بولوب، پىسخا چاپارلار،
 آغتارىبام موردار ايشى تاپارلار،
 اينانارلار بوملغونىنگ آلينا،
 باقماديلار باش اسلامىنگ يولونا،
 آز برىپ هم كوب آلمانا يازدىلار،
 سوتحورلار سوت اديپ، شرعى بوزدىلار،
 اى، ياران لار، ترزى بولدى زمانا،
 قاراماز بولدى لار دينى- ايمانا،
 نىچە ايش لر پىدا بولدى دونياده،
 گون- گوندن كوپلىدى سويتغور لسوادا،
 بير نىچە باى بولوب، مستانه ي سوردى،
 سويتغورلار دنياگە كوب كونگل بردى،
 زينهارى دىبير، گورىپ منم تلىمى،
 بير نىچە لر يادا سالماز اؤليمى،

قصد ادر جانا، گورونه

آدام زاد قصد ادر جانا، گورونه.
 بلىل اوچوب- غونار گولونگ ترينه.
 آيرماز لار حلال- حارام سايلايپ،
 يوك اورار لار مایا بىلن نرينه.
 ديله مز بولىدولار دينى- ايمانى،
 كونىگل غويمار نقره بىلن زرينه.
 آنسدا حقينگ رحمتىنىھ زار بولار،
 غوش لار اوچماز نوقصان گلسە پرينه.
 بو اوڭىم دن قىلمادىلار اندىشە،
 غوشلۇپ بىرادىپ شىيطان شرينىھ.
 اوزىم كى بولسا دىبىر دونيانىنگ مالى،
 آخىرىتىنگ خوفى گلمز سرينىھ.
 حايىر- احسان اتگىن، كىشى دن آلمە
 بىانى دان گچىرلۇ باقى يسرينە.

بو جاندارىنگ هر ھابىسى بىر بول لاردا،
 صوفالارى يوزىپ گزر كول لىرده،
 كيمسە گزر بى دېيانى توپلايىپ،
 كرون گچىر انجمىنى شايلايىپ،
 فەم ادip بىلمىزلىرى ياغشى- يامانى،
 سوپتىحورلار سوت ادip، يغار دونيانى،
 كىم شرعى توتماسا، بىلينگ خوار بولار،
 هر كىم اوز دنگىنдин غالسا، عار بولار،
 عزت- اكراام اتمە دىلىر درويشە،
 بىر نىچە لر ماپىل بىولىدى بى ايشە،
 بىر نىچە لر اكىر غورى خىالى،
 يادا سالماز سوراغ بىرلە سوالى،
 زىنەتىرى، سەن اوزىنگ بى حابار بولما،
 ياتماخىن، طاعت ات، غافلاتدا غالما،

رنگ گلستدی

فەم اتسنگىز، حايىر ايشىنە رنگ گلدى.
 پۇل يغنانغان مختىنە هنگ گلدى.
 حايىرى- احسان انسىھ، رىا ارزلر،
 اول عالامات آخر واغتدان اونگ گلدى.
 غالمادى قووات لار، زوردان آيرىلدىق،
 قاصا ھاييانىندان كۈنگلە زنگ گلدى.
 اوتسوراندا دىرى دىگر دوشىنە،
 قودرات خدا گوگ نار بىلە بنگ گلدى.
 بىر نىچە اونگ ايش لر ترسە ساپىلدى،
 شوزامان لار يلبـا-يلدان تىنگ گلستدـى.
 دلهـمىز بولـدولـار پـوشـدى و پـانـسى،
 آـتا- اوـغـولـ بـىـرـ بـىـرـىـنـهـ جـنـگـ گـلـدىـ.
 كـيمـسـهـ اوـغـرىـ، كـيمـسـهـ دـورـدىـ بـىـلـمـهـ،
 بـىـرـ يـاغـشـىـ سـىـ اـولـمـ هـتـاـ دـنـگـ گـلـدىـ.

گورونگ بوزامانىنىڭ ادن اىشنى،
 تانىماز بولـدولـار قـاوـمىـ- خـوـىـسـىـنىـ،
 باـيـلـارـ بـىـرـ بـىـرـىـنـهـ مـسـتـانـ يـورـلـرـ،
 قـانـداـ قـاسـامـ حـورـىـ يـاغـشـىـ گـورـلـرـ،
 بـىـرـ نـىـچـەـ بـارـھـانـاـ بـارـدانـ آـيـرـىـلـدـىـقـ،
 نـىـچـەـ دـنـگـ دـوـشـ جـورـاـ يـارـدانـ آـيـرـىـلـدـىـقـ،
 كـەـيـپـ دـنـ اـوزـگـەـ غـايـفـىـ گـلـمـزـ باـشـىـنـاـ،
 دـوـبـ عملـ سـيـزـ مـولـلاـرـىـنـگـ غـاشـىـنـاـ،
 حـارـامـ يـوزـ چـيـقـدىـ، حـالـالـ يـاـپـىـلـدىـ،
 ظـلـولـومـ رـواـجـ بـولـدىـ، بـدـ اـيـشـ تـاـپـىـلـدىـ،
 پـىـمـداـ بـىـلـىـپـ، يـغـنـادـىـ لـارـ گـانـانـىـ،
 فـرـزـنـدـلـارـ بـىـلـمـهـ دـىـ آـتاـ آـنـانـىـ،
 زـينـهـارـىـ دـىـبـىـرـ، هـرـ سـوـزـ گـلـدىـ تـىـلـمـهـ،
 شـاهـ وـ گـداـ هـمـتـهـ قـايـىـلـ اـولـمـهـ،

آهی- زار گلر

آخ چکر، گونگلونه آهی- زار گلر.
 یاغتى جهان گوزلرينه دار گلر.
 مثال، گوزينگ غراسى هم آغى دىر،
 بوبنوج بوكى، بىل لرينگە زور گلر.
 آغزينا زهر دىر دونيانىنگ بالى،
 بيلينگ، آنىنگ پيشانه سى شور گلر.
 گوندە آندان دورلى ملامات يتىر،
 بو دونيادە گل يوزينگە خار گلر،
 هر بىر گونينگ دونر آى بىلە بىلا،
 گىچە- گوندىز آندان ناميس عار گلر.
 بىر نىچە اورتايىپ، غينايدىر جانى،
 ناكس بىلە گورن عمرىنگ حور گلر.
 اورتن مە ئى نادە بىن، گوزده ياش بولسا،
 گويا ايچرىنگە ايس سى غور گلر.

هر يكىدىنگ بولسا نابگار اوغلى،
 يورگىنده باردىر درد بىلە حولى،
 ياغشى اوغول، بيلينگ، كونگل چانى دير،
 يامان اوغول شيرىن جانا ياغى دير،
 كيمينگ اوغلى ناكار، غىن ديرلا حالسى،
 هر كيمينگ اونگماسا اوغول- عىالى،
 اول بى باك اوغول لار ياغى دان بىر،
 فرزند دن اونگماديق غان يفلاب اوتر،
 عمرىنگ اوتر بولسا ناقابيل بىلە،
 ميدام لاغنات گلر ناكار اوعوا،
 لاغناتسى فرزندىنگ يوقدور پابانى،
 زندان ادر سانڭا ياغتى جهانى،
 زينهارى دىبىر، كاشكى كونگل خوش بولسا،
 دالى ھە لي، نادان اوغول دوش بولسا،

محنث نگ ادن ایشی گرکمز

محنث ینگ ادن ایشی گرکمز.
 هر ناماردينگ نانی- آشی گرکمز.
 ماغاللاق دیر طاماکينينگ ايماني،
 نيجه سرياي، اگن باشي گرکمز.
 زهردن آجي دير باخيل عزتى،
 عزت- انعام بولان غوشى گرکمز.
 محنث شاد بولوب، اوستنگدن اوتسه،
 شول گون حقينىگ برن ياشى گرکمز.
 ماغشاردا باخيلي غوشالار پيسه،
 دهان ايچر برن ديشى گرکمز.
 ماغنى سى شول سوزوم، كيم غولاق سالسا،
 آلتين بيله كوموش، داشى گرکمز.
 باخيل بىلن آراميزى أچالى،
 محنث ینگ قاومى- خويشى گرکمز.

ياران لار، من ايندي دوغرى سوزله سىم،
 دويه كىبى منزليمى گوزلە سىم،
 گورىپ من بير نىچە ياغشى - يامانى،
 بى عقل باخيل دان ادر طامانى،
 سخى لار خير اوچىن گتير همتى،
 اولينچا هم گيدمىز ناماراد مىتى،
 ناگهان بير يردن غارىپ ليق يتسه،
 مرد توكتىپ، هر ناماردا زار اتسه،
 نادان دير باخيلا كيم جومارد ديسه،
 نبس تارتىپ، باخيلينگ نانى نى ايسه،
 ناماراد مىت ادر، بير هأسىين آسلا،
 باخيل جومارد بولوب، حاتىم چا بولسا،
 زينهاري دىير، سوزدن ماغنى ساچالى،
 وادا شول دور- محنث دن گچە لسى،

ياتان شىره آخونىم

منگزه يارسن بوزا، غيرا، آخونىم
 يو قمى ئوبىدە خورك اىيرە، آخوبىم؟
 توبە ادمىنگ، يامان پالىدە او ترسن،
 يو قمى روزگاره بىيرە، آخونىم؟
 كردارىنگ بوزوقدىر، زنادا گوزىنگ،
 دلينگ بولماز خوش سوز دىيئرە، آخونىم،
 أحالىنگ هايياتى يتىشىر سرە،
 او زىنگ تو تما باطل تىرە، آخونىم،
 غاباغىنگ چوكوشىپ، غاچىپ دير اتىنگ،
 ماخلىص بولما بىلە كارە، آخونىم
 يغدىغىنگ حaram دير گناه دير اشىنگ
 يقىلغىس سن گويچلى پىرە، آخونىم،
 شاهير بولان بىر- بىرىنە جنگ بولماز،
 سوز غاتماغىن ياتان شىبرە آخونىم.

بىلسىنگ، فتور گوتلىپ دير يوزنگدن.
 گچرسن روزگار، اوغول - غيزىنگدان
 غورا سوزدن كيشا قاشىق أتارسن،
 اوقات اوچىن اىلدەن - ايلە يترسن،
 اوال باشدا نادان بولوب سەن او زىنگ،
 غوردوغىنگ پيتنه دير، بى وجه دير سوزىنگ،
 اشىتىگىل سوزوم نى، منگزمه كرە،
 دل آزار سەن، دلينگ يىتر هە يرە،
 عشقى بولوب سەن، گىدىپ دير پيتىنگ،
 كونگل پا يىشادا، يامان نىتىنگ،
 جايىنگا ياغى دير قىلان تشوشىنگ
 انگە گىنگ سوирە لىپ، گىدىپ دير دىشىگ،
 زينهارى دىيئر، ناكار سوزلر گىنگ بولماز،
 هر بىر تىلکى ارسلان بىلە دنگ بولماز،

جانینگا قاصدا بولدومى؟

بو ايش لر جانينگا قاصدا بولدومى؟
 تاياق دگن يرى بسته بولدومى؟
 موجوق ۲ ليغينك مأيلم بولدى خالاجا،
 حالم بو حورلوق لار آستا بولديمى؟
 اختيارينك اول شيطانا بردينگمى؟
 باران ساغ جان لاريگ خسته بولدومى؟
 آخر ياشدا سوتدونك اوزيينگى زورا،
 كىشى نينگ حاتىنى پسته بولدومى؟
 گور، منگزاندير ... گىدىن بوه نه،
 باشينگ ينجن سؤودى دسته بولدومى؟
 دانگدىلارمى دويه دىيىن ديزلايىپ؟
 اول سنى اورمانا اوستا بولدومى؟
 بولان ايش لر همه حدتن آشىپ دير،
 بو حقارات سانگا كىسته بولدومى؟

دلنوازىم، حابار سورايمىن سندن،
 گورن ايدالارينگ چىقدىمى تىندن؟
 منگزيارسن اونى گىدىن سانجا،
 دگن آغاچ راست گلدىمى غولاچا؟
 بو ياشينگ ايچنده جاهيل يوردۇنگمى؟
 التمىشىنگدا نىچە طولوم گوردىنگمى؟
 مى حابار سورايمى سندن بىر پارا،
 اوز حاتىن ينگ بولوپمى دى گوزار؟
 جاهىيل دىيرلر فسق ايش لرى سوه نه،
 اوال منگزە دينگمى كوجە دوه نه؟
 ساقلاماغىن مندىن سرىگ گىزله يىپ،
 اورو دولارمى بوغون - بوغون ايزلايىپ؟
 زينهارى دىير، غاررى كونكلونگ داشىپدىر،
 اولگن تىلکى دىيىن سلانگ چاشىپ دىير،

۱- زينهارى بو غوشنى نى زينا ادip يىجىلى بىر صوفى سومالقا ماغشلاپدىر.
 ۲- ارىت - پىس - بوزوق - موردار - گودك

خطر بیل گه نینگ

گزیشینگ خوف بیله خطر بیلگینینگ.
 جسدینگ گاگه با تار بیلگینینگ.
 دله نیپ غویمادینگ پاخیری، بایسی،
 غریب لیق اوستنگی با سار بیل گه نینگ.
 حارام ایگن تانگلا گورل تی^۱ نی،
 قضا او قون گزاب آثار بیل گه نینگ.
 لبایدا چیقارما او فلاس دستوری،
 بل - یلان او قاتینگ بترا بیل گه نینگ.
 ماغشار گونی نیچیک گچر حال لارینگ?
 زنبور^۲ دی یا پیشیپ تو تار بیل گه نینگ.
 طاما حالال دیغئی سن نیرده گوردینگ?
 بو ایش لردن زوال یتر بیل گه نینگ.
 کیم گورسه، دله نیپ، سرر الینی،
 غافلاتدان باشینگنی گور بیل گه نینگ.
 یاشادیفچا آبرای بیلن او تمهدینگ
 نبیسینگ ایمانینگی ساتار بیل گه نینگ.
 اوقات او چین ایلی گزیپ یا شنادینگ،

دلنوازیم، اشیت دوغری سوزلری،
 طما ادیپ، گزدینگ صحرا - دوزلری،
 غوردوغینگ پتنه دیر، سوزینگ هر جایی،
 سندن انصاف لی دیر بو خار گدایی،
 دیلاپ ایدینگ گویا خرس ینگ اتی نی،
 اوستنگه غویمارلار آغیر مه تی نی،
 بولماگین دونیاده آدامینگ سوری،
 یوزینگده تا پیلماز بیر حقینگ سوری،
 گورنمس منزلینگ، آلیس یول لارینگ،
 هر قاندان دله نیپ یفن مال لارینگ،
 بار چادان طاما کین بولدونگ - دا وردینگ،
 بو چرکی دنیاگه کوپ کونگل بر دینگ،
 شبطان آلا بی قاناغات پائینی،
 ماغشاردا گدای لار چینار تلینی،
 دانا من دیپ، سوز فهمینه یتمه دینگ،
 حق بر بن رزقینا قناعت اتمه دینگ
 او زینگ شاهیر توتوب، جوشوب غاینادینگ،

^۱- لت - تدینه، ایگنج، اینگیردی
^۲- اری

بو ملفوون الایب اۇتىرى بىل گە نىنگ.
واچى داردان دىلاپ الدىننگ، دويمادىننگ،
باشىنگ خونابالار يوتار بىل گە نىنگ.
حايانى، پردانى يوزدن سوپور سن،
جانىنگ جەنمە گىدر بىل گە نىنگ.
بولان ايشە پوشمان بولوب أغلاغىن
حاقدان هر حاجاتىنگ بىتىرى بىل گە نىنگ.
جان- دل بىلە صدقىنگ باغلايمان،
بو عمرؤنگ بىھودا اۇتىرى بىل گە نىنگ.

شرعى غويوب، شىطان بىلە اوينادىننگ،
بىر ياغشى أدىننگ نى ايلە يايمادىننگ،
باشا بىر كم غرقى اوردى، غويمادىننگ،
بى أبراي أدىننگ بى ايلە يايير سن،
شىطانا غوشولىپ، شرعى يوپور سن،
ياغشى يولا گىرېپ، كۈنگل چاغلاغىن،
يالبار بىرى بارا، كۈنگل باغلاغىن،
زىنهارى دىپەر، سوزىم بىلمە گمانا،
خىيدار تاپىسلار تىداكى جانا،

بار بولار سن

غاریب لیقدا بار بولار سن،
سن اشکدن خوار بولار سن،
سوzinگ ماغنیسینا دوش سنگ،
بیر خومسی- دیدار بولار سن،
شریفات يولون بوزار سن،
گدای لیعا(لارا) یار بولار سن،
سوز ماغنی دیر، فهم اتسنگ،
آلاغاراق کور بولار سن،
عمره، دولته باش بولماز،
ماهاو^۱ دی سوردار بولار سن،
نان کیک بولار، سن- تازی،
داوزاخا در کار بولار سن.
غارنینگ دویماز نان دیر آشا،
بیر الحالات عار بولار سن.
سن عمر آدام بولماز سن،
بیر غاریپ مازار بولار سن.

ایریلماسانگ کهیپ یانیندان،
چیقار سن آدام سانیندان،
نصیحاتیم بار، اشیتسنگ،
ارتیر- آغشام گوک نار ایج سنگ،
اغشام نه احوال دوزر سن،
دله نیپ غاپسی گزر سن
شو گون، آدام، کییپ اتسنگ،
گوکنار ایچن لر خوش بولماز،
هیچ کیمسه تاباق داش بولماز،
آتانگ نی اته سنگ راضی،
ترک اتسنگ روزا- ناماژی،
زار بولار سن اگین شاشا،
نامیسلی قاومی- غارداشا،
زینهاری، سوزی الماز سن،
کوپ گرسنگ اویده اولمز سن،

^۱- ماماو سامیق، آنگقاو

سیرانا منگزش

آوالدا گزیشی سیرانا منگزش.
 آدلارینگ جاهانا یایرانا منگزش،
 آتانيڭ بويونا دوشن زولى سن،
 دل آزار سن، غازمین، تیرانا منگزش.
 بارا فتور گوترييلر غاشينگدان،
 بير ايه سيز غالان ويرانا منگزش.
 گدای كمين صحبت ينگز، فصلينگىز،
 نيشاراتينگ موجوق دير، آيرانا منگزش.
 يغديفينگ زهر دير، ايدىگينگ اواد دور،
 جانفاردان غالان ويرانا منگزش.
 گوكتار، غارا كر دير اگىن باشلارينگ،
 چول يerde آراشقان حايوانا منگزش.
 معلق دير همه دينينگ - ايمانينگ،
 سر تراش پاكى سين غايранا منگزش.

بى ناميس سررى لر، اشيت بو سوزى،
 شرمىنده بازارا سالىپ سىز اوزى،
 اوال گلن دوران، كونگلى دولى سن،
 آدام زادينگ هابسى فرقا، قاولى سن؟
 خبرىنگ يوق، هوش گىدىپ دير باشىنگدان،
 يگرىمى ده آدام چاشدى داشىنگدان،
 من بىلمە نم نىچىك بولار وصلينگز،
 مىر ارمى دير دؤبىسى - اصلينگز،
 گوكتارى تاپانگدا واغت لارىگ شاد دير،
 آخرىنگ گلمز ھم سونگونگ بى باد دير،
 آز واغت دا دۆكىلر كىپىك - غاشلارينگ،
 بېھودە غارا سىن دگىرە - داشلارينگ،
 زينهارى دىير، سينىنگ كوبدىر گمانىنگ،
 ال - آساقدا يسوق دور ات بىلە غانىنگ.

زینهاری

يول لارینگ سنینگ

باتپیل دیر يول لارینگ سنینگ.
تنگ بولار حال لارینگ سنینگ.
چیبین لار باشینگدان دویار،
بولاندییر کل لرینگ سنینگ.
بیلینگه ياراشماز غوشاق،
غوقى دير ال لرینگ سنینگ.
سیپاسانگ، جانینگا يساقار،
کم بولماز هؤل لرینگ سنینگ.
سنینگ حاقینگ- سغیر پادا،
نیرده دير ایل لرینگ سنینگ.
اینگن موجوداغان- په تینگ،
بوروق دير بیل لرینگ سنینگ.
باشدان - آیاق لارینگ گنده،
تاپیلماز هيبل لرینگ سنینگ.

مامیک کل، خدن آشماغیل،
اوңگکى دأینىڭدن آشماغیل،
اندامىنگ لباسى يويار،
اول غورت لار دپانگى اویار،
كل اينىپ چكگە دن آشاق،
گوزىنگ غىزىل، آياق چايшиق،
هر بير چىبىن گلىپ چاقار،
باش غاشاب، آغيزدان سو آقار،
توقوشماغان يغاڭى آدا،
منگزە مس سەن آدام زادا،
چورىلىپ دىسر دوداق اتىنتىگ،
 يول يوره سنگ بولاب
سەن بولدونگ زىنەهارا بندە،
بار عىيىنگ بارى سى سندە،

بادچا بولمادی

بیر اوسن بادچا بولمادی.
بیر مومن زادچا بولمادی.
بیلمن، نیردہ بولار جایی،
بیر یدی یادچا بولمادی.
حالال- حارام ایپ حورونا،
دینی- قووات چا بولمادی.
طاما ادیپ حارام زردن،
بیر ظالیم ... بولمادی.
باری سی اوز بیری- جوبدی،
ایم ایان آت چا بولمادی.
بولوپدیر چوچانینگ^۱ بیری،
بیر پوخلی ... بولمادی.
هر کیم اوز پالیندن تاپار،
یال ایه ن ایت چه بولمادی.

سوز آیتسام ساپار شانینا،
گچمه یین آدام سانینا،
گناه ایشه بولار سایی،
من یگن دیبردیم، اول- دایی،
باقامایان آرو- یرننه،
منگراپدیر بنگنگی سریننه،
عقل- هوشی گیدیپ سردن،
داوا ادیپ یسانان یسردن،
بیزده نیچه شاگرد کوپدی،
ساپار اشک دیین دپدی،
یاد اتمه یین آری- پیری،
استادینگ حورمات حاطیری،
زینهاری آبرایا چاپار،
ای، یازان، لار استاد ساپار،

^۱- تا غاشق سیز، گودک. چم سیز (آدم حقدا)

گوکناری ۱

زهربی - قاتیل لاردان ایچر سوک ناری.
 گون - گوندن سارالیپ اوچر گوک ناری.
 بولماجاق خیالی کونگلینه گتیر،
 دونیانینگ بهریندن گچر گوکناری.
 که ییپ دیبیپ بودارلار زهر - آلاوی،
 آندان سونگ دور ماغنی ساچار گوکناری.
 گونکلی گیسردر آنینگ یوزمونگ خیالا
 یوز دوندیر مومن دن، غاچار گوکناری.
 تونگنگه لر مانگلابی، چکر غاش لاری،
 مسؤول دیبیپ گوزینی آچار گوکناری.
 چکیشتر آغیزلاری، آچیق دیر گوزی،
 گون - گوندن سارغاریپ اوچر گوکناری.
 اوغلان - اوشاق لارینگ ریسقینی کسیپ،
 رهرا ایچیپ، اوزین بیچر گوکناری
 آغاردیپ سلله سین، پشین اوراماز،
 زهر ایچیپ، اوزین بیچر گوکناری.

که ییپ اهلی بیر آرادا جم بولسا،
 ایدگی غوری نان، پالاو کم بولسا،
 هر قایسی بیر کونچده ایرکیلش اوئیر،
 اووزی بیلمز، عمرین بیهودا اوئیر،
 گونبه - گوندن غاچار سؤولت غیلاوی،
 میدام تایین بولسا یاغلی پالاوی،
 ساغیندا چای جوشی، سولدا پیالا،
 غیلیغى منگزشدىر گوبای عیالا،
 سارالار يوزلرى، دوشىر دېش لرى،
 سل كسله منگزار بويون - باش لارى،
 که ییھى تاغت بولاندا دانا دير سوزى،
 تارتىشىار بويونى، غان سىز دير بوزى،
 بىرى سى اوتووار بورچاق دا بوسوب،
 نە شە سى آشاندا داشاردا غوسوب،
 زينهارى دىيىر، بصىحاتا غاراماز،
 مۇريتىنە خاتىنينا ياراما،

حق كلامى تىبل لرىنده

ايلى كۈپدىير خىال لارىندا،	گوک نارىنگ واصپىن ايله سەم،
حورماتلى دېر ايلى لرىنده،	من ايمدى دوغىريم سوپىلە سەم،
خىال گلسە، كتاب آچار،	نااهىلدىن پىنهان غاچار،
حاق كلامى تىبل لرىنده،	اوقيپ- اوقيپ، ماغنى ساچار،
آچىلار واغتى نىنگ چاغى،	پالاوى نىنگ بولسا ياغى،
سيزان ادر گىل لرىنده،	كشت ادرلىر باقچا- باغى،
أطلازدان دىر گە يىن دونى،	سوف دان دىر كؤى نك- ديزدانى،
نىيم كاسە سى ال لرىنده،	حساب اتمز بىگى- خانى،
توکە در دونىما مالى نى،	زىنھارى، گوردى پالى نى،
ھۆمت غورى بىل لرىنده.	توتارلار كىعا يولونى

شىطانىنىڭ يولۇنۇدە گۈزمك عىيپ دىر،
حلال دان حاراما يازماق عىيپ دىر.
چاقىلىق سىز يتر بولدونگ هر ايلە
طاما اديپ، ايلى گۈزمك عىيپ دىر
ياغشى بولغىن، منگزە مىگىن يامانا
شىريغاتىنىڭ رايىن بوزماق عىيپ دىر.

دله نىپ بىر- بىردىن اوزماق عىيپ دىر
يامان پالدە گۈزىپ، عايىبىنگىنى أچدىنگ
بو ياشىنگ اىچىنده آرمادا عىيپ دىر
تائىگلا بارساناڭ نىچىك بىرسىن حاسابى
بو شىرىن جان لارا دۇزمك عىيپ دىر
باشىنگدا بار اول بدكارلىك عىبى،
بد اىشت لره أحوال دوزمك عىيپ دىر.
سانغا وبا اتمز كىشى نىنگ زنى
آغلابىپ، گوز ياشى ازمك عىيپ دىر
بىلسىنگ نصىحاتى آيتدىم سىزلىرە
اول جىنت دن اومىت اوزمىك عىيپ دىر.

دین- اسلام يولۇنى أرقادا غوبىوب،
طاما ادىپ گۈزىنگ، عمرونگىنى يوبىوب،
ياش كىبى توکە دىپ، دوردونگ دليلە،
فەھم اتسنگ، بولۇپ سەن گىدai وسىلە،
منىنگ بو سوزىم نى بىلمە گمانا،
غىاراماز بولدونگسەن دىنى- ايمانا،
اىلچى كىبى هەريان التىدىنگ خط لارى،
آتا- اوغۇل هەريان چاپدىنگ آت لارى،
بى مۇنى سوزىنگ نى هەريانا ساچدىنگ
حاراما ساي ادىپ، حالان دان غاچدىنگ
غوبىماق بىلن دولماز اول نىسىنگ غابى
ھر آنسىغا چىكسىنگ گىرك عاذابى
سن بولۇپ سەن يامان ايشىنگ نايىسى
كىشا حالال دالدىر كىشى ضاغىبى
من سوزلەسم، يامان بىلدىنگ سەن منى،
دوغرينگ آيت، نىچۈپىن اوردولار سىنى،
زىنەهارى دىپىر، غولاق سالغىن سوزلىرە،
اوت گۈلر نامحرم گوزلان گوزلىرە،

چاپان يالى

کوب سلتە نىپ چاپان يالى.
 گوردن چيقاتن كۈپن يالى.
 انگنگان يامان غوران سوزىنىڭ،
 آغىزىنىڭ غىزىيل ساپان يالى.
 يوزىنگىدە يوق حاقىنگ سورى،
 مثال غارىن ياپان يالى.
 كوكىرە ئىنگىدىن غابا غارنىنىڭ،
 گوزىنىڭ غوئى اوپان يالى.
 ماغلۇمى يوق غارا-آغىنگ
 غارا يرى اوپىن يالى.
 ياغشى من دىيپ، قىلما زورى،
 غونقلاق توخوم سە پىن يالى.
 ابىتىنگ، گوركىنگ اىلىدىن سوؤشوق،
 يوز- گوزلارىنىڭ كە پىن يالى.
 دىنگ- دوشۇنگ گلەز غاشىنگا،
 كوب دونيانى تاپان يالى.
 يوزىنىڭ غارا، دېش لرىنىڭ زىنگ،
 گۈيىدا دويه دېن يالى.

مأمىك، ابىتىنگ^۱ هم ي سورىشىنگ،
 غانگازايىپ غاراپ دوروشىنگ،
 نىردىن گلن تو خوم او زىنگ؟
 آينا بىلەن گورگىن يوزىنىڭ،
 بولسۇپ سەن آدامىنگ شورى،
 كللانگ توى سىز يامان غورى،
 سىنده يوقلا سوممات گورنىم،
 انگنگان گىنده آعىز بورونونگ،
 زونجىك لى بويان دىر باغىنگ،
 مىدام لاي سىنگ دوداغىنگ،
 سىنده بار عىبىنگ بارى،
 ينگىسلەرىنگ آق دىر شورى
 اون اىكى اندامىنگ غىشىق،
 انگە كە كىلە، چىنگە كە چىشىك،
 باقاماغىن دەگە- داشىنگا،
 چىيىمن او يشىيدىر باشىنگا،
 زىنهارى دىيىر، سەن كىمە دىنگ؟
 بىلەنگ بوروق، آياغىنگ لىنگ،

^۱- اوست- باش. اوست گورنىش داش گورنىش

گمان ایله مه

دوران دیبپ، گمان ایله مه.
درمان دیبپ، گمان ایله مه.
توتاورگین اسلام دینی،
گورمن دیبپ، گمان ایله مه.
هیچ کیمساگه یتمز دادینگ،
برمن دیبپ، گمان ایله مه.
سوراغ- سووال گلر سره،
یورمن دیبپ، گمان ایله مه.
فهم اتگین دورا، دورا،
بارمان دیبپ، گمان ایله مه.
برسنگ گرک حاسابینگی،
غورمان دیبپ، گمان ایله مه.
سوزله دیم جاهیل قاصدینا،
دورمان دیبپ، گمان ایله مه.

بسی وفا يالفان دونيانى
حaram غوشولغان كيميانى
بيهودا أوترمه گونى،
شيرين جانينگ آجي سينى
دلل اتمز ياقين- يادينگ،
جستداكى آمانادينگ
ماييل بولمانوقرا- زره،
بىول پانى دان باقى بىره،
آلپ گيدسە لاحـ- گوره،
دابسان بسى لى دار چوقارا،
فهم اتمز سـن اوز تابينگى
اوج سـوـالـا جـوـغـايـنـگـى،
زـينـهـارـى، يـالـبـارـ دـوـسـتـونـا،
سـالـسـالـارـ يـرـينـگـ أـسـتـينـاـ

داش قایسیدیر؟

حددان جیدا - داش قایسی دیر?
 پائش اسلاما باش قایسیدیر?
 دوست بولوب، او غرین چاقان،
 غمزه بیلن قاش قایسیدیر?
 نه شهر دیر گیدن گلمز،
 داغدان آغیز داش قایسیدیر،
 اگینه اوتلی جامه گیپ،
 غافل ایگن آش قایسیدیر?
 دله مه گیل هر کی بایدان،
 اول لشگرده خویش قایسیدیر?
 کیمسه غوری، کیمسه اول دیر،
 پوغتا بیله بوش قایسیدیر?
 اول نامه دیر، سوره سی یوق،
 کیدیر دوران غیش قایسیدیر?
 قاراقچی لار بولی اورار،
 اول باغداقی غوش قایسیدیر?
 کیمسه خسته، کیمسه ساغ بار،
 اول باغداقی غوش قایسیدیر?
 او توز آلتی آئینگ السی

خبر سورایین سوز بیلن،
 دله دوشمز منکر بولان،
 آلداب بويونا کنپ داقان،
 هر کیمه-ده گولوب باقان
 همراه باشدیر، آلتی بولماز،
 غافل آدم اونی بیلمز،
 کیم گزر شیطانا اوپ،
 حرامی حلال ایله ییپ،
 رزقینگ نی دله خدای دان
 کوب یغین چیقار بیر اویدن،
 اول نامه دیر، یدی فول دور،
 آق-غارالی ایکی یسول دور،
 حق مومنه بره سی یوق،
 داغی یدی، دره سی یوق،
 کیم حکمده جهان قارار،
 میدام خدمت ادیپ غورار،
 نیچیک زهر، نیچیک یاغ بار،
 بیر موروغ لی یکه باغ بار،
 حوش بولوب اچیلماز گلی،

زینهاری

ناردان بولان دیش قایسیدیر؟

نیردە چکرلر غان بولار،

اول اگسیلمز قوش قایسیدیر؟

کویدیر آغىزان چيقان يىلى،

زىنهارى دىيىر، فسان بولار،

صارپ اتسنگ باراكان بولار

اگلنمىز

عزرابىيل زهرين ساچار، اگلنمىز.
 بول عمروينگ چراغى اوچر، اگلنمىز.
 باشىنگ نى توكتىم هجرانا سالار،
 يو جىستدن روحونگ اوچار، اگلنمىز.
 اينان مانگ لار اول ملعونىنگ آلينا،
 بول دورانىنگ بير گون غاچار، اگلنمىز.
 غافل بولما، اوتدى آى بىلە يىلىنگ،
 نوبات بىرلە بارچا ايچر، اگلنمىز.
 خزان گلسە، غالماز غنچە- گلزارلار،
 پانى دونيا گلن گچر، اگلنمىز.
 فهم اديپ، بىلينگ لر پيدا زيانى،
 بارچا غارا برى غوچار، اگلنمىز.

آدام زاد من دىبير، نىيجىك حالىنگ بار؟
 خوف- خطرلى، غين- مشقت يولونگ بار،
 حاضر بول، بول دونيا آلايىر، الار،
 جانىنگ چيقىپ، بير گون گوره يوش غالار،
 غوانمانگ لار بول دونيانىنگ مالينا،
 قدم غويسانگ باش اسلام نگ يولونا،
 قضاغى رد قىلماز يغناغان پولونگ،
 بول آجال زهردن آجىدىر، بىلينگ،
 دونيادن اوتدى لر من دىگن أرلر،
 محمد مصطفى، قانى چارىمارلار؟
 زينهارى دىبير، شول دور سوزىنگ بىانى،
 بىر آستىنىنگ باردىبر يلان- چيانى،

زینهاری

يوكونگ يتردينگ

گناهدن تايلايب، يوکينگ يتردينگ
بيهودا ليق بيله عمروينگ اوتردينگ
قاني سنينگ اون خيري خيراتيگ،
باش اسلام نگ يول لارينى يتردينگ
اوزينگنى بىلە دينگ، حدينگدن آشىپ
حق قووان شيطانى يادا گتيردينگ
نفس - شيطان بىلن آرانگ آچما دينگ
حق امرىندن نامە ايش لر بىتردينگ
غنى لار اتمەدى مكىغا طوغابى
داغدان آغىر گىاهلىرى گوتريتنگ
آدامزاد، غفلتدا ياتما، اويانغىن
شامو-سحر طاعت اديپ ياتماغاين،
دین يولونسا يسوق دور غايراتينگ،
چوپروك دنيا دير مقصىد مرادينگ،
دوغرى يولدان چيقىپ گيتىدىنگ آزاшиб،
 بدايسن اديپ، ملۇون بىلە باش قوشوب
سحر تنا آيدىپ، حرام دان گچمه دينگ،
وهسم اديپ، حaram دان ذره غاچمادينگ
زىنهارى دىير، شولدور سوزوينگ جوغابى
گؤترمه يىن ذره - ذره صوغابى،

نیلار سن؟

کسل بولوب، رنگینگ سولسا، نیلار سن؟
 دم غیسیلیپ، واختینگ دولسا، نیلار سن؟
 ادن عمل ینگنی آنینگا توئار،
 آل بیرله ایمانینگ آلسا، نیلار سن؟
 عزرا بیل گلرام زهربن ساچیپ،
 بوشاییپ، حسدینگ غالسا، نیلار سن؟
 ینلاشیپ الترلر منزلگا هینگ،
 رتینگ کیمدىر دیپ گلسه، نیلار سن؟
 گورزی نینگ آستیندا غالار-لا باشینگ،
 اندامینگ اوت بیرله دولسا، نیلار سن؟
 بیر سوز دیدیم گناه کارینگ قصدينما،
 غاضاب بیرله سنى سالسا، نیلار سن؟
 هیچ کیشى رد اورماز غوران سوزینگ،
 جاینگ جهتمدە بولسا، نیلار سن؟

آدام زاد، شیطانینگ شرینه گیدمه،
 خدا دان داش دوشیپ، بد ایش لر اتمه،
 بو آجال گویچلى دیر، بى گمان يقار،
 سو گوتريپ شیطان أونگونگدن اوتر،
 هیچ کیشى غوتولماز اولىمدن غاچیپ،
 بىر دمده اگلنمز، روح گىدر اوچوب،
 گورسە لر کى كم بىچمزلر بوبونگا،
 مونگكور- نكىر غاضاب بىلە جايىنگا
 جوغابىن برمەسنگ آرتار كايىشىنگ،
 داد دىسنگ يتيشىز دوغان-غارداشىنگ،
 مومن بولان چىقار جنت اوستينه،
 اوج مونگ بىل ليق غيل صرات نگ آستينما،
 زىهارى، نصىحەت بىرگىل اوzinگە،
 آندا حجاب گلر گولر يورىنگە،

کونه دونونگ ایچنده

پیدا کوپدیر کوتنه دونونگ ایچنده.
یامان بولماز یاغشی سانینگ ایچنده،
حاضر بول، عمرینگنی بیکار او تیرر،
شکر ایله ایه ن نانینگ ایچنده.
آجال بیر شربت دیر، دویمان ایچر سن،
انجام توغین شول زمانینگ ایچنده.
غوبوب نفسی، شیطان لاری او تماسا،
غالسا گرک چوخ زیانینگ ایچنده.
حقاً واصل بولوب، شاد بولوب گولمز،
صوغاب ادینگ شو مکانینگ ایچنده.
نیت- قلینگ یامان ایش لرده بولسا،
درد کؤپه لر شیرین جانینگ ایچنده.
نصوح توباسینی بسوینونگا داقسا،
گزر جنت، حوير- غولمانینگ ایچنده.

غريب من ديبپ، آدام، کفر بولماغين،
نيت- غيلينگ بد ايش لره سالماغين،
ابلیس کونگله یامان پائی گتيرر،
ارتير- أغشام حق رزقينگنی يتيرر،
بول يالغان دونياگه گلسنگ، گجر سن،
غونديم ديبپ غروانما، بير گون گوچر سن،
مؤمن راحت تاپماز، جفا يوتناسا،
کيم عاصي دير اسلام يولون توتماسا،
غايبل لار یاغشی نينگ پارخيني بيلمز،
سونگرا بولان پوشمان يرينه گلمز،
نفسی- شيطان سنى هر كويه سالسا،
شول حالاتدا آجال پيمانينگ دولسا،
زينهاري ديبير، اول باخت ايمانا باقسا،
وهم اديپ تاموغдан، گوزدن ياش دوكسه،

بال گلر

خیر ات دیسه، گونگله قیلی- قال گلر.
 چرکسی دونیا دیسه، هر خیال گلر.
 مکرلی گوره دیر، یانینگدا بولار،
 حاضر بولغین، اول شیطاندان آل گلر.
 حق دبین لر یتر توکنمز کانه،
 حق- ناحق چهار تاراپدن بول گلر.
 حاصلیل پیدا اتمز گوزدن یاش دؤکوب،
 آوال زهر گلسه، سونگرا بال گلر،
 آجال بیسر شراپدیر، دولی ایچرلر،
 گوترمائگه زینه- زینه سال گلر.
 قووم غاردادش لارینگ لاحادا سالسا،
 عاصی بولسانگ، سوزلار تیللر لال گلر.
 معلوم بولار حقینگ دوستی- دوشمانی،
 ایه سینه داوا ادیپ، مال گلر.
 ندامتده بولار پاقیرو- بای لار،
 تاموغ آدلی اوج مونگ یل لیق غول گلر.
 کافرلار یغیلیپ، کویرلر اودا،
 آنگا جنت حوبیری- غولمان بول گلمنز.

آدام زاد تاپسانین یعنار غوشونسا،
 یوز الم سوداماسی سالار باشنا،
 اول ابلیس بانتاشسا، هوشونگنی الار،
 دوست بولوب، باشینگنی کولپته سالار،
 طاغات ادیپ، جفا سالمازلار جانا،
 عقلی گرک یاغشی- بامان بیلمانه،
 آدام اوغلی گلر هر خیال اکیپ،
 هر کیم راحت تایار، چیاسین چکیپ،
 بول یالغان دونیاگه گلسه گچرلر،
 بول فانی دنیادن باقا گوچرلر،
 حسابا توتولار، ادام زاد اولسنه،
 مونگکور- نکیر ربینگ کیم دیبپ گلسه،
 غورولرام عراسا دینگ دؤکانی،
 تانگری قاضی بولوب، غورسا میزانی،
 ماغشاردا یاغشی نی یامانی سایلار،
 آنیمزدا باردیر هایباتلی جایلار،
 زینههاری دیبر، الترلرم صراتا،
 ایمانلی قول اؤتسه گرک بیر بادا،

غالماجاق

ياغشى گىدىپ، يامان سونگرا غالماجاق.
 عاصى بولسانگ، ايمان سىنە غالماجاق.
 كىمسە لرى سالار حaram كويىنە،
 بو يالانچا اينىن بىنە غالماجاق.
 بىر- نىچە فسىق اىشدن كونڭل اوزرلىر،
 گىرجىك ير أستىنى، موندا غالماجاق.
 پوشمان گل باش ياسىدiga يەتنىدە،
 سوزلەماگە طاعت مندە غالماجاق
 بىر نىچە فسىق اىشە بولماغىل مايىل،
 اوچار گىدر، روحونگ تىندە غالماجاق.

آى، آدام زاد، غاپىل بولما دونىادە،
 حورمات بولماز آتىن بىلە كىميادا،
 شيطان دوشسە هر مومنىنگ پە يىنە،
 قضايتىن گىدرچىن حق اوينە،
 مومن بىنە شرع يولوندا گىزلىر
 بىرى بشر هەمە نازك گۈزلەر
 هيچ طاعت اتمدىك بوتكى واطاندا
 گىاهى- صوغابى آلداتوتاندا،
 زىنەهارى، دونىادە مىھمان سن، سايىل،
 بىر گون سينا چانگنگال اورسا عزرايىل

دادرس

حیا گیدر، قیز- گلین لر آل بولار.
آغلاشار غیریپ لار، ایشی داد بولار.
نیچه مومن غیریپ، گلر جهانی،
اول ترسا دینی نا گیرن مات بولار.
خدما من دییپ، ترسا اویشر داشینا
اشیدر مومن لر، آندا شاد بولار.
سایلار یاغشی بیلن یامان گندانی،
دابة الارض دیبلرلر، تحسین زاد بولار.
شريغات باغلاتار، بد ایش لر اونزرا،
ینه قرق یل صر- صر آدلی باد بولار.
فرق یلالب سو بولار دونیانینگ یوزى،
آندان سوننگ بول دونیانگ اویونی صاف بولار.
مولام دییپ غیغيرشیمپ، چکرلر زاري،
آتا- اوغول بیر بیرىننه ياد بولار.
مومن لر صرات دان يقیلمان اوتر،
ترسالاریننگ انسامیندا اود بولار.
فسق ایشه مايل لار غسالار زيانا،
آندا حوبىر- غولمان، براغ- آط بولار.

قیامات غولای گلسه، علامات بــولار،
گویچ- گویچ یتن بــولار، فقیرا ظلم ادر،
دجال آییپ یــورار ملعون شیطانی،
اورتادان گوتــارلر قامات- آذانی،
نیجه یــل لار گــزر کونگل خوشونــا
مائــی، عیســی یــتر آنینــگ باشینــا
باشا کــلاه گــیبر، اگــنه ژــندــانی،
بــویــوراــلار گــناــه کــارــی- بــندــانــی،
یــاــجــوجــ- مــاجــوجــ یــورــیــپــ جــهــانــا دــولــارــ،
اســرافــیــلــ صــورــ اوــرــســاـ بــارــیــســیــ اوــلــرــ،
اکــشــرــیــ غــافــلــ دــیــرــ، آنــگــلامــایــ ســوزــیــ
یــکــهــ غالــســاـ گــرــکــ مــولــامــینــگــ اوــزــیــ،
دــیرــهــ لــیــپــ، گــوــگــرــ آــدــامــ زــادــ بــارــیــ،
سوــ دــیــپــ، آــلــیــپــ گــیدــســهــ لــرــ دــوزــاخــاـ ســارــیــ،
بوــ یــولــداـ کــوــپــدــیرــلــهــ خــوــفــ بــیــلــهــ خــطــرــ،
ایــمــانــ ســیــزــ بــیــلــیــپــ، دــوزــاخــاـ گــیدــرــ،
زــینــهــارــیــ، طــاعــتــ اــتــ، زــورــ ســالــ بــولــ جــانــاـ،
ایــمــانــ بــیــلــهــ بــارــســاـ حــتــتــ مــکــانــاـ،

زینهاری

دل آزار

بیر آجى سوزىنى يايىار دل آزار.
 بارسا، مأرەكانى يوپىار دل آزار.
^۱ سوزلە سە، خىركمەن بلند دىر اوينى
 اسلامىنگ يولونى نە بوزار دل آزار
 بىر بد بوى ايس گلر، يانىنگدا دورسا،
 شۇندا بى وجه لېگىن دوپىار دل آزار.
 كفر ادip، مصطفى دين نىندىن غاي دىر،
 لاغناتى باشىينا غورار دل آزار.
 سوزلىسە يىلان دى زەرىن ساچار،
 شىطانىنگ شرعىينا اوپىار دل آزار
 دل آزار يىتىزم زم آدام سانىنا

بىيلە بىد نىشاندىر اوران سلەسى،
 جماگاتا بارىپ، گوچر كەسى،
 غوراغلى ياغىدىرسە دل آزار سىنى،
 غوردوغى پېتنە دىر، گومان دىر دىنى،
^۲ غيق لارى ساچىلار، بىر سوزى غورسا،
 سوزلاندە آغيزىتنا موشت ^۳ بىلە اورسانڭ،
 غوزغانسانڭ، بىر پورسى سوزلەرە باي دىر،
 گورمه يىن، چاق بىلە مسالە آيدىرسە،
 ايشى فكىرى، مومن عايىبى نى آچار
 بو نازىنەن شرعىنگ يولوندان غاچار،
 كشافت يېتىشىر، بارسانڭ يانىنا،

-۱ اوپىن سى. صىلا.

-۲ عېنى آجاماق: قەھر جانگلېنى آرتقا، آدام كار چى ليگى اورت ئىشكەد، گود كەد، آجى سوزلى بولماق
 عېنى: دويھ، غوبون، گىچى يالى حابىوان لارىنگ اوينىگ اىدەن زادىندان گاوشىك اوچىن يانگادان آغيز بولشۇغىنا گىرىيان
 بولگى

-۳ يېمرۇق.

زینهاری

او دلی کفن لری گهیر دل آزار
بو سوزی سویله دیسم جان بیله تندن
الله اعلم، دوزاخا کویه ر دل آزار.
کیم اولدیرسه، غالماز ناحاق غایبنا
زینهاری دیپر، خطا چیقماسین مندن،
علماء قولوندان، شرعینگ حکمیندن،

Divan of Zinhari

By:

Mashad Guly Ghezel

Bandarturkman – Iran

The spring 2010

Tel: 09113717363

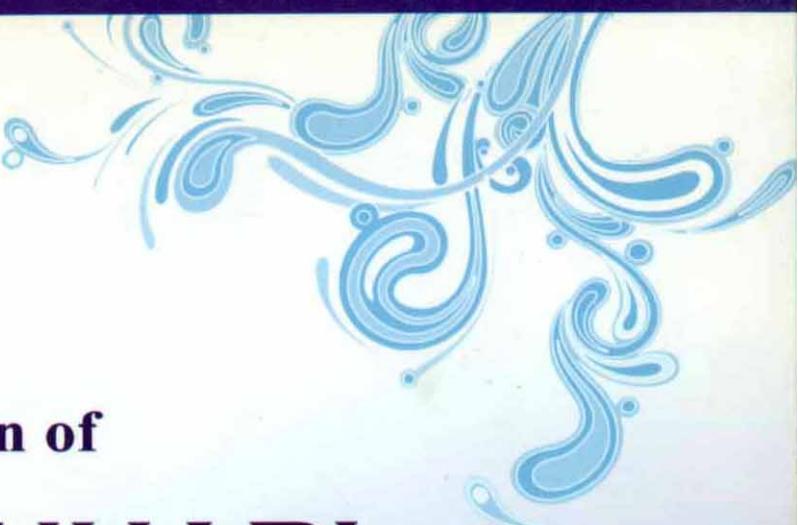
Zynhary

Toplap Capa Beren

Maşat Kulu Kyzyl

Iran. Bandartürkmen

Yaz 1389

Divan of **ZINHARI**

By:

Mashad Guly Ghezel

شابک: ۹۷۸۶۰۰۵۶۸۶۰۶۷

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

ناشر: انتشارات رویداد

تهران - اندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۱۶۱۳

تلن: ۰۹۱۲۳۰۸۵۲۰۴